

PÊŞEYÎ
“PÎ BEHDÎNANÎ”

DAXA DILÊ HER KURDEKÎYE KO BARA
PÎTÎR JI GELE WÎ LI SEDSALET BÎSTEDA
NIZANIN ZIMANÊ XU KARBÎNIN U EVE
KÊMASÎYEKA ZORE JI MEJÛYA VÎ GELE
PEHLEWANDA, LI BER VÊ ÊKÊ MÎN PÎ FER
DÎT KO XU BEŞDAR BIKEM LI GEL
ZANYARÊT ZIMANÎ TA HINDEK LI VÊ
KÊMASÎYÊ PÎRKEMEVE PÎ DANANA VÊ
NAMÎLKA WÊNEKÎRÎ BO FÊRBÛNA ZIMANÊ
DAYBABA PÎ TÎPÊT LATÎNÎ PÎ ZARÊ
BEHDÎNANÎ U HINDEK PÎ ZARÊ SORANÎ
PÎ NIŞANÊ (S). HÊVIDARÎN PÎ PIŞTÎVANÎYA
YEZDANÊ PAK KAZANCÎYÊ LÊ WERGÎRÎN.

PÊSKYÎ
“BE SORANÎ”

DAXÎ DÎLÎ HER KURDÊKE KE BEŞÎ ZÎYAD
LE GELEKEY LEM SEDSALÎ BÎSTEMÎNDA
NAZANÎN ZIMANÎ XUYAN BE KARBÎNIN
WE EME KEMUKORÎYÊKÎ ZORE LE MÊJUY
EM GELE PEHLEWANEDA, LEBER EME
BE PÊWÎSTÎM DÎT KE XUM BEŞDARBİKEM
LE GEL ZANYARÎ ZIMANÎ BO EWEY
HÎNDÊK LEM KEMUKORÎYE PÎRBİKEMEWE
BE DANANÎ EM NAMÎLKEYE WÊNEKÎRÎ
BO FÊRBONÎ ZIMANÎ DAYBABAN BE TÎPÎ
LATÎNÎ BE ZARÎ BEHDÎNANÎ WE HÎNDÊK
BE ZARÎ SORANÎ BE NÎŞANÎ (S).
HÎWADARÎN BE PÎŞTÎWANÎ YAZDANÎ PAK
SODÎ LÊ WERGÎRÎN.

TÎPÊT LATÎNÎ (S) TÎPÎ LATÎNÎ

TÎPÊT TAYPÊ — MEZÎN
(S) TÎPÎ TAYP — GEWRE

GOTE

A	AŞ ; ASÎN
B	BAB ; BÎRA
C	COT ; CÎWAN
Ç	ÇÎRA ; ÇOL
D	DÎWAR ; DERD
E	EMÎR ; EREB
Ê	ÊRE ; ÊKEMÎN
F	FER ; FÎL
G	GERÎM ; GUL
H	HAR ; HEWAR
Î	PIR ; DÎRİK
Ï	ÎNA ; DÎT

J	JAN ; JĪN
K	KURD ; KESUKAR
L	LAL ; LĪNG
M	MĪROV ; MAST
N	NAN ; NAL
O	ONCE ; OLAX
P	PĪLING ; PAN
Q	QEREÇ ; QELEW
R	DER ; SER
Ŕ	ŔENG ; ŔUNAYĪ
S	SĪST ; SOR
Ş	ŞĪRĪN ; ŞĪL
T	TĪRŞ ; TOND
U	UMER ; USMAN

TÎPÊT TAYPÊ — MEZÎN
(S) TÎPÎ TAYP — GEWRE

GOTE

Û	ÛCAX ; SÛR
V	VIÎRVÎRE ; VEDER
W	WELAT ; WÊRAN
X	XAN ; XOX
Y	YASÎN ; YAR
Z	ZAR ; ZORDAR

TÎPÊT TAYPÊ — KİÇKE
 (S) TÎPÎ TAYP — BİÇOK

<u>TÎP</u>		<u>GOTE</u>
a	aş	; asin
b	bab	; bira
c	cot	; ciwan
ç	çira	; çol
d	dîwar	; derd
e	emîr	; erëb
ê	êre	; êkemîn
f	fer	; fîl
g	gerim	; gul
h	har	; hewar
i	ijbirî	; pîr
î	îna	; dît

<u>TÎP</u>		<u>GOTE</u>
j	jan	; jin
k	kurd	; kesukar
l	lal	; ling
m	mirov	; mast
n	nan	nal
o	once	; olax
p	piling	; pan
q	qereç	; qelew
r	der	; ser
ř	řenc	; řunayî
s	sist	; sor
ş	şirîn	; şil
t	tîrş	; tond
u	umer	; usman
û	ûcax	; sûr

<u>TÎP</u>		<u>GOTE</u>
v	vîr [^] vî [^] re	; veder
w	welat	; wê [^] ran
x	xan	; xox
y	ya [^] sîn	; yar
z	zar	; zordar

TÎPÊT DESTNIVÎSÎNÊ (s) TÎPÎ DESTNOSÎN

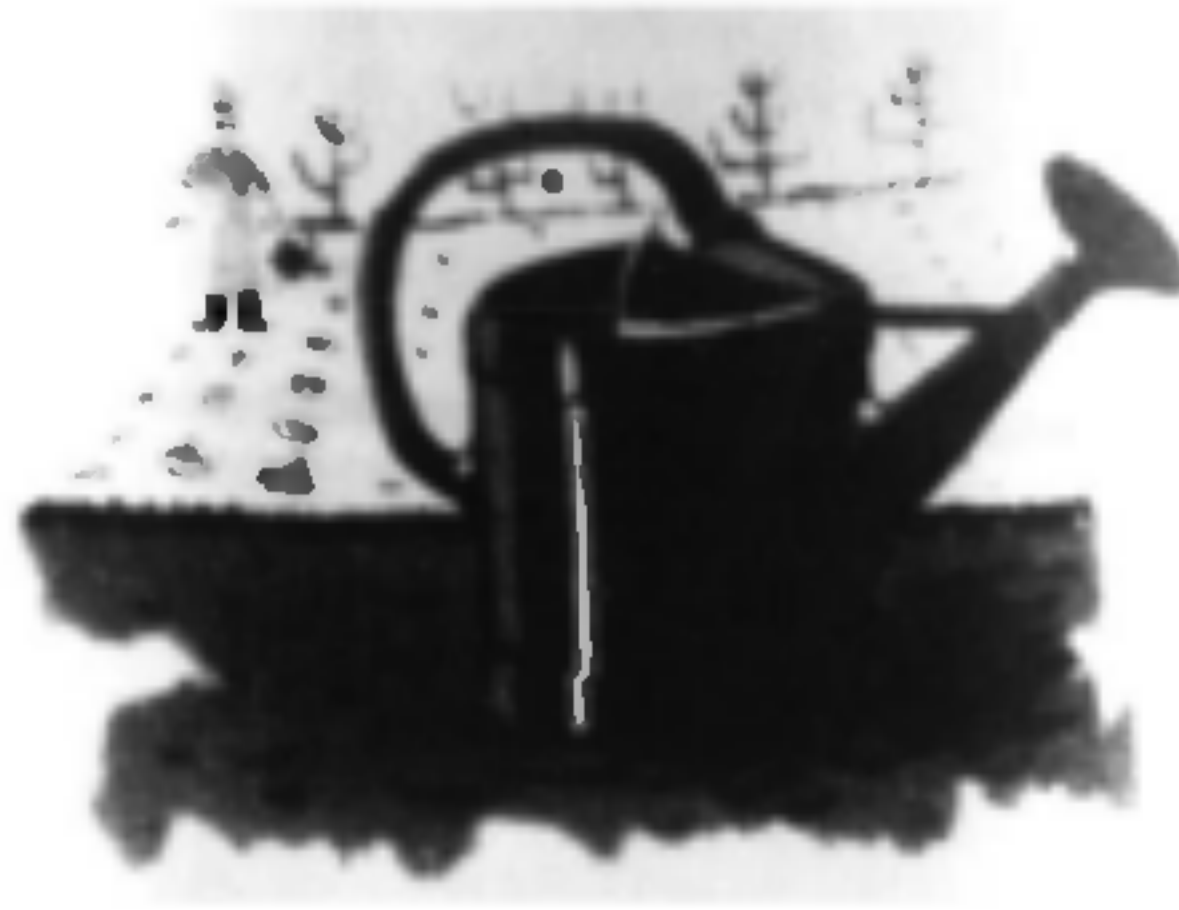
TÎP

GOTE

<i>a</i>	<i>aş</i>	<i>asin</i>	<i>aloz</i>
<i>b</i>	<i>bab;</i>	<i>bira;</i>	<i>birine</i>
<i>c</i>	<i>cot;</i>	<i>ciwan;</i>	<i>cerq</i>
<i>ç</i>	<i>çira;</i>	<i>çol;</i>	<i>çend</i>
<i>d</i>	<i>dîwar;</i>	<i>derd;</i>	<i>dar</i>
<i>e</i>	<i>emîr;</i>	<i>ereb;</i>	<i>ew</i>
<i>ê</i>	<i>êre;</i>	<i>êkemin;</i>	<i>êware</i>
<i>f</i>	<i>fer;</i>	<i>fil;</i>	<i>fiçe</i>

g	gêrim ;	gul ;	gêzer
h	har ;	hewar ;	hindistan
i	ijbiriî ;	piç ;	diçik
î	îna ;	dît ;	piç
j	jan ;	jin ;	jiwji
k	kurd ;	kesukar ;	kemer
l	lal ;	ling ;	lep
m	miror ;	mast ;	mend
n	nan ;	nal ;	nerim
o	once ;	olax ;	ode
p	piling ;	pan ;	perde
q	qereç ;	qelew ;	qelat

ɾ	ɾan ;	der ;	ɾoz
ê	êene ;	êunayî	miêik
ɖ	ɖist ;	semaliî ;	ɖosin
ɖ̣	ɖ̣izîñ ;	ɖ̣il ;	ɖ̣oɖ̣
t	tirɖ̣ ;	tond ;	tûtin
u	umer ;	usman ;	qulpe
û	ûcax ;	sûr ;	dûr
o	oivîvîte ;	oeder ;	oeman
w	welat ;	wêran ;	wite
x	xan ;	xox ;	xuɖ̣i
y	yaɖ̣îñ ;	yar ;	dîyar
z	zar ;	zordar ;	zozan

AVRÊJ — (S) AWRÊJ

AGÏR — agir

ASE BAY
(S) ASI BAY

BALĪND — balind

BĪTĪL — bitil

BĪZĪN — bizin

**BERŪ
(S) BERŌ**

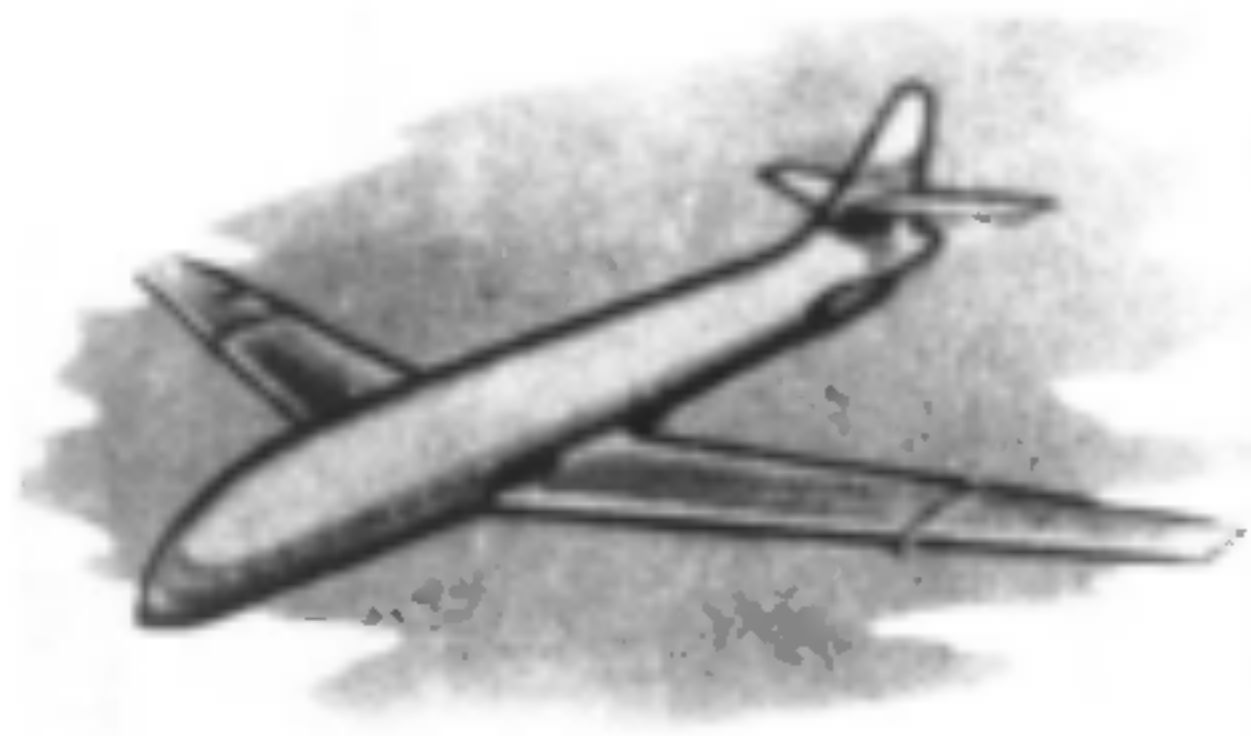
BEQ — (S) BOQ

BORĪZANVAN

BORĪZAN — borizan

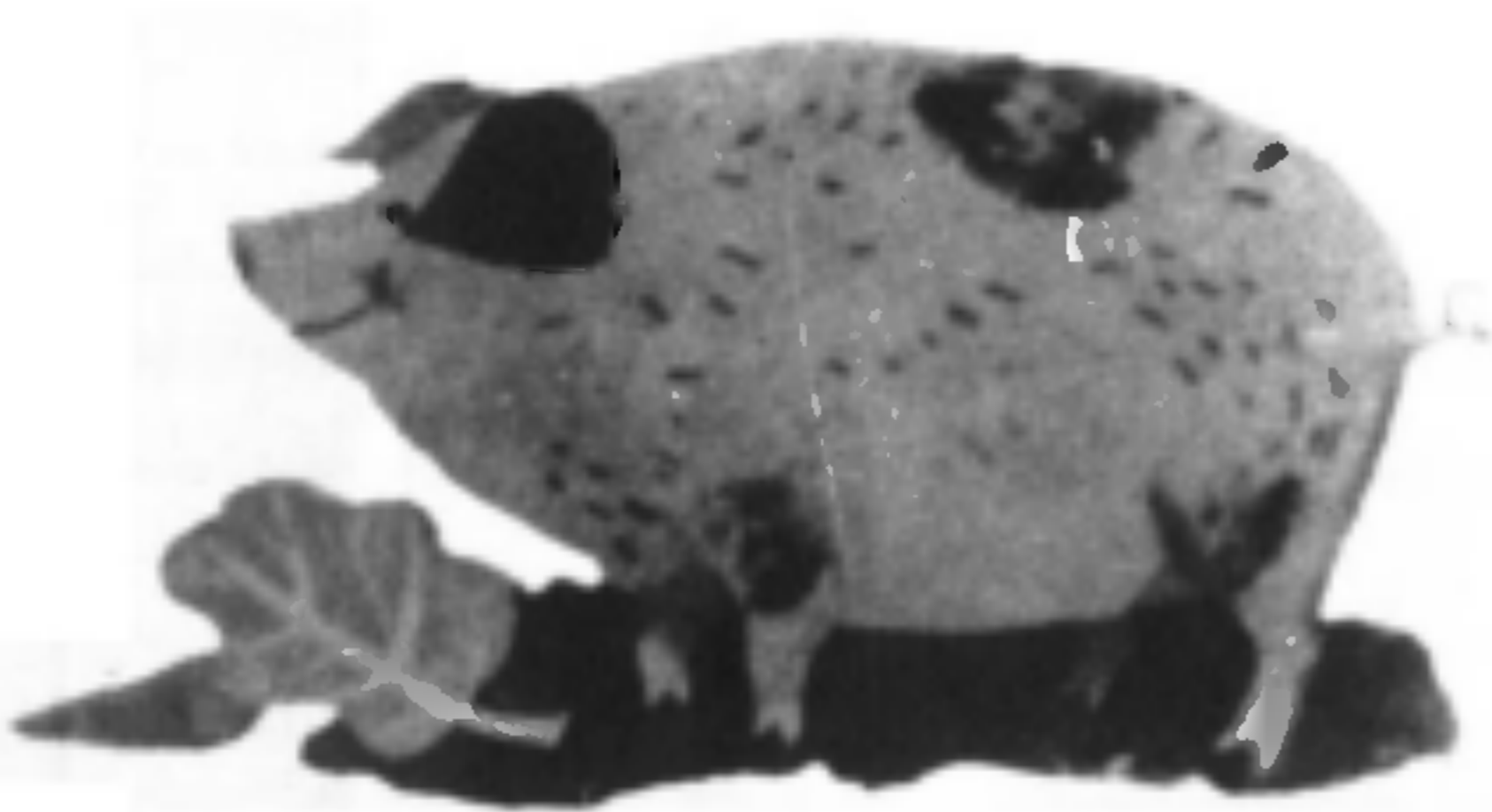
BALAFİR
(S) FÎROKE

BACANA FİRENGÎ
TEMATE

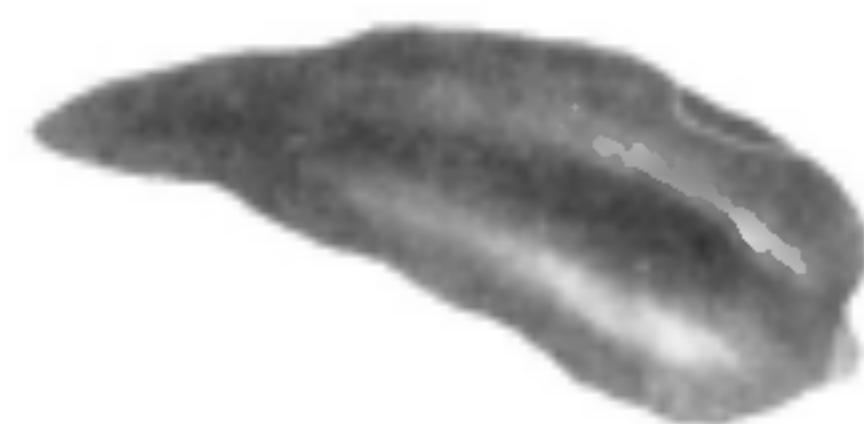
BİVİR — (S) BÎWİR

BERAZ — beraz

BELİG — belig

BÎBER — bîber

BERAZÊ KÛVÎ

CADE — RÊ

BÎNEFŞ — binefş

CÊHZÛRE

COBÎRÎK — cobîrik

CÛCELOK — cûcelok

BALÎF — (S) SERÎN

ÇEKÇEKÛLE — (S) ŞEMŞEMEKÛRE

ÇÊL U BÊRÎVAN

ÇÊL U GULİK
(S) MANGA U GÛREKE

ÇENGAL
(S) ÇETAL

ÇAYDANIK
CAPEST

DAPİROŞIK
(S) CALCALOKE

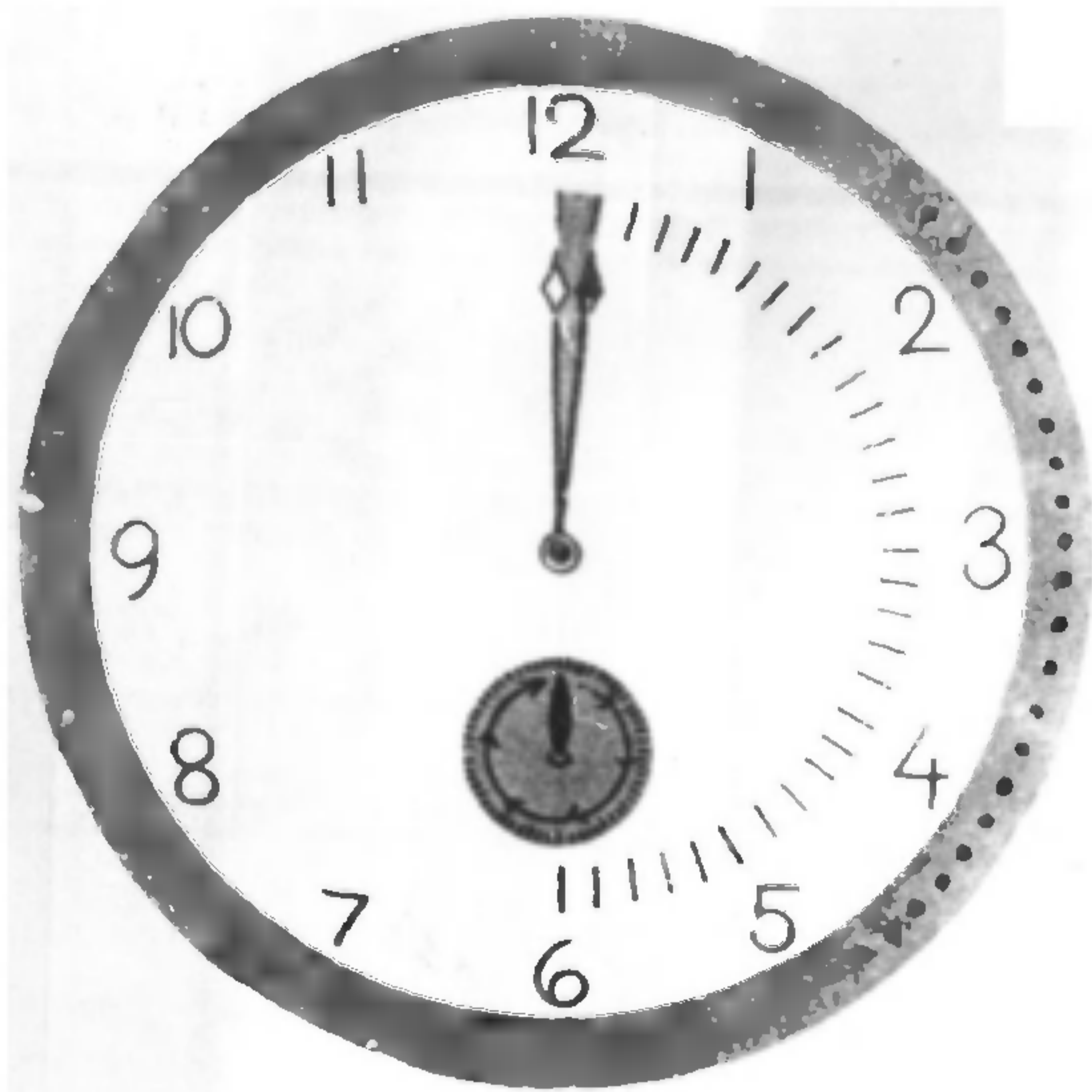
(S) ÇETİR
ÇADİR

DÛPIŞIK — dûpişik

DAR — (S) DİREXT

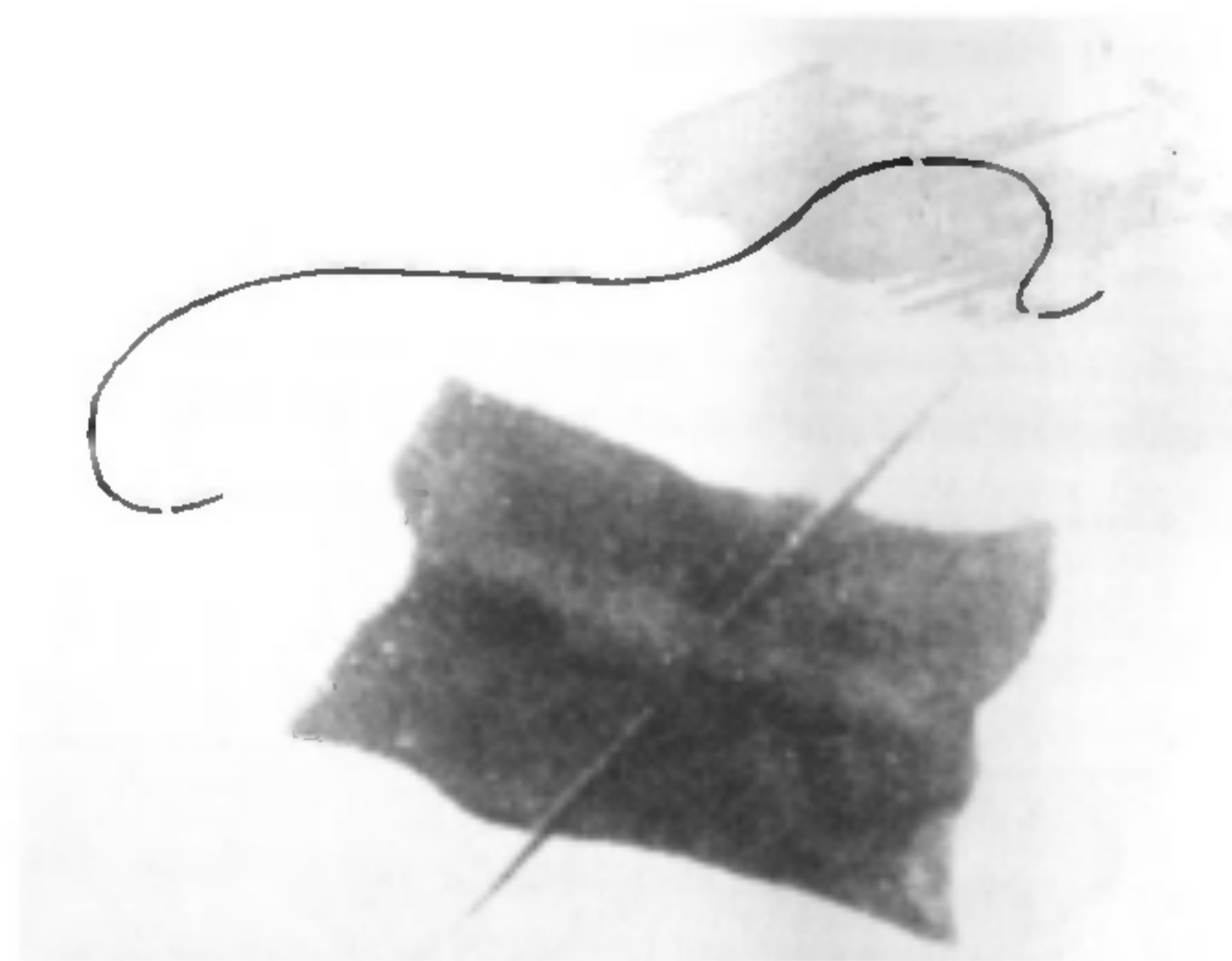
DEMĴİMĒR
(S) KATĴİMĒR

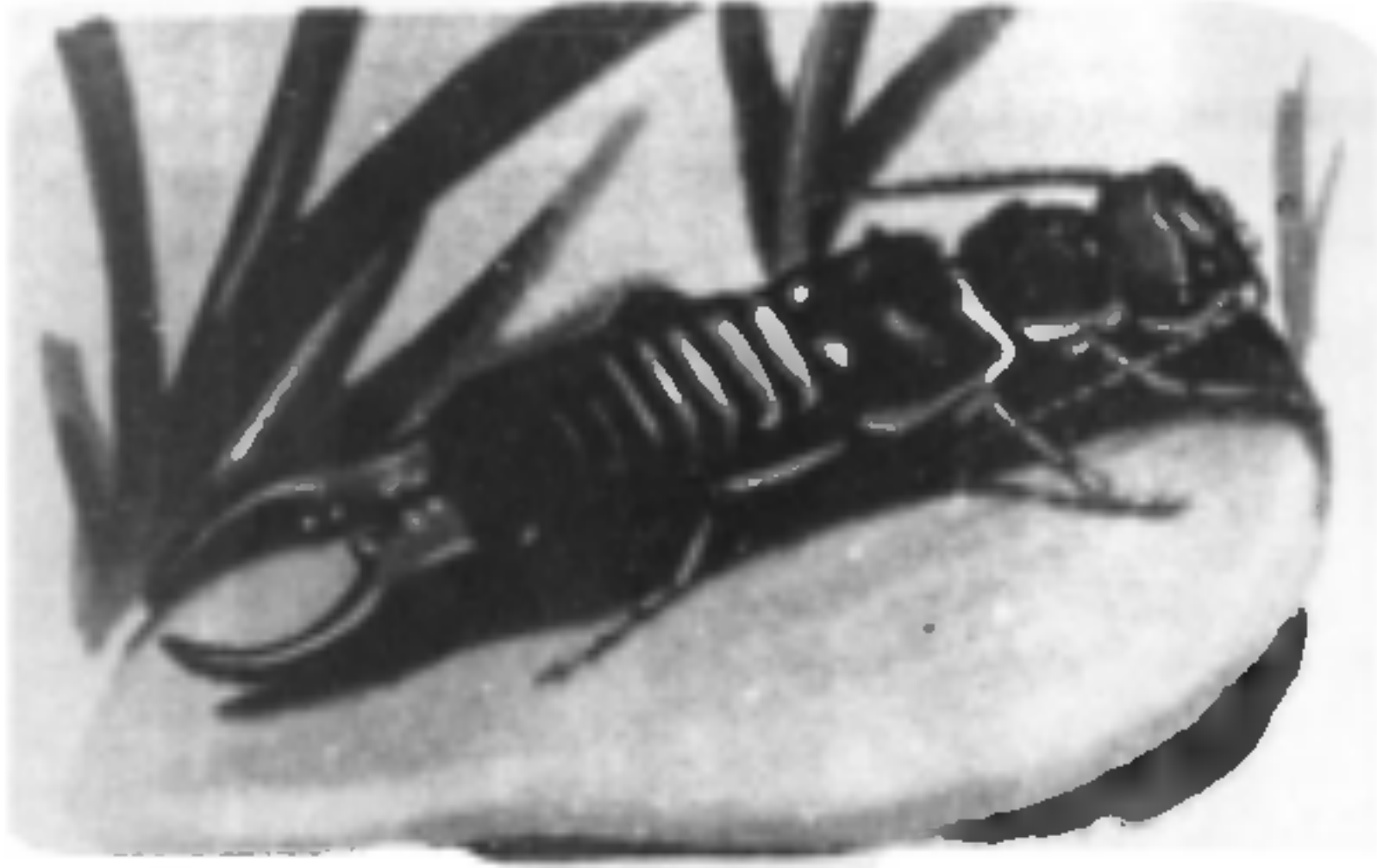
DERĴK
(S) DERĴE

KEĴĒ — (S) QELA

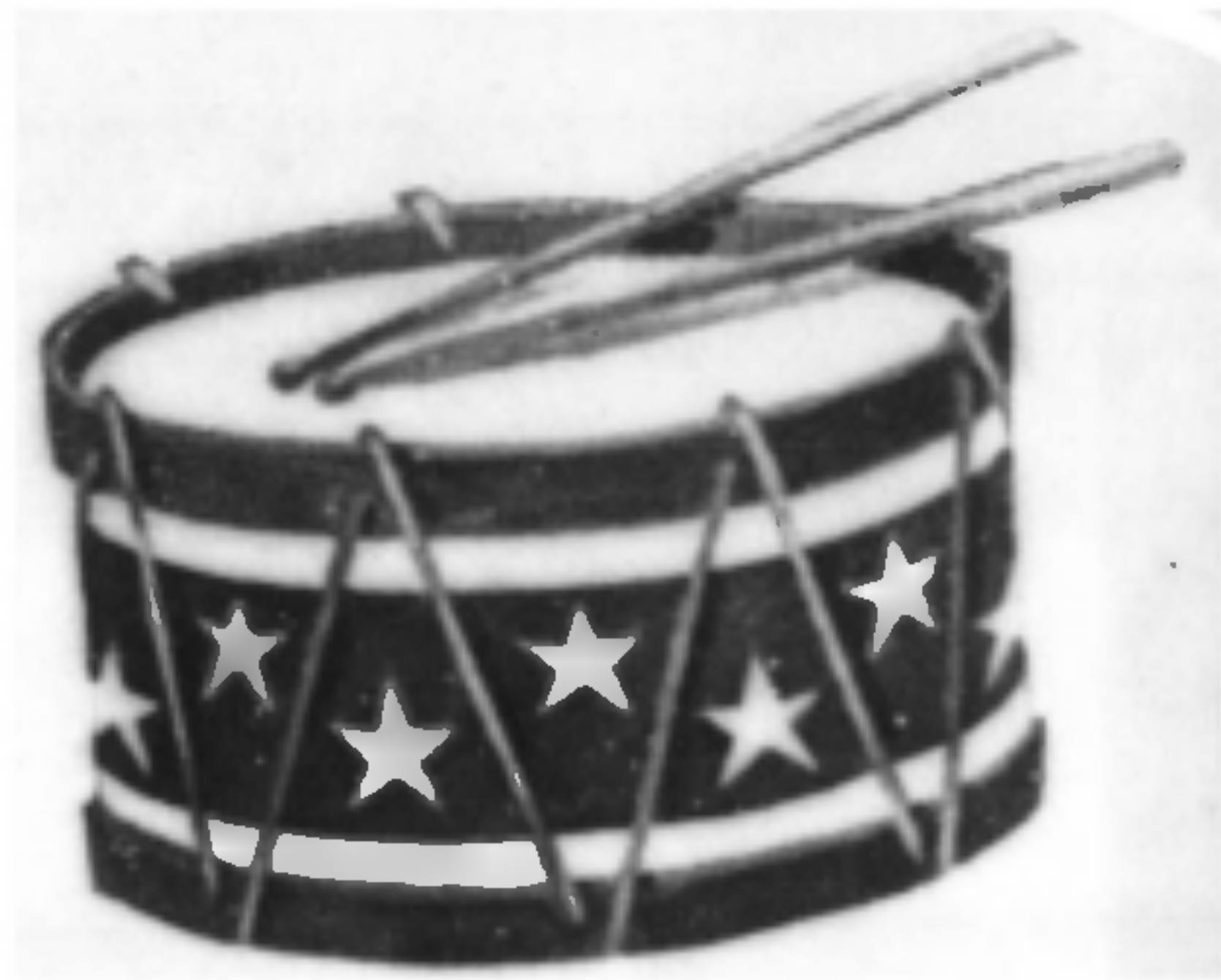
DERĴĴ U DAV
(S) DERZO U DAW

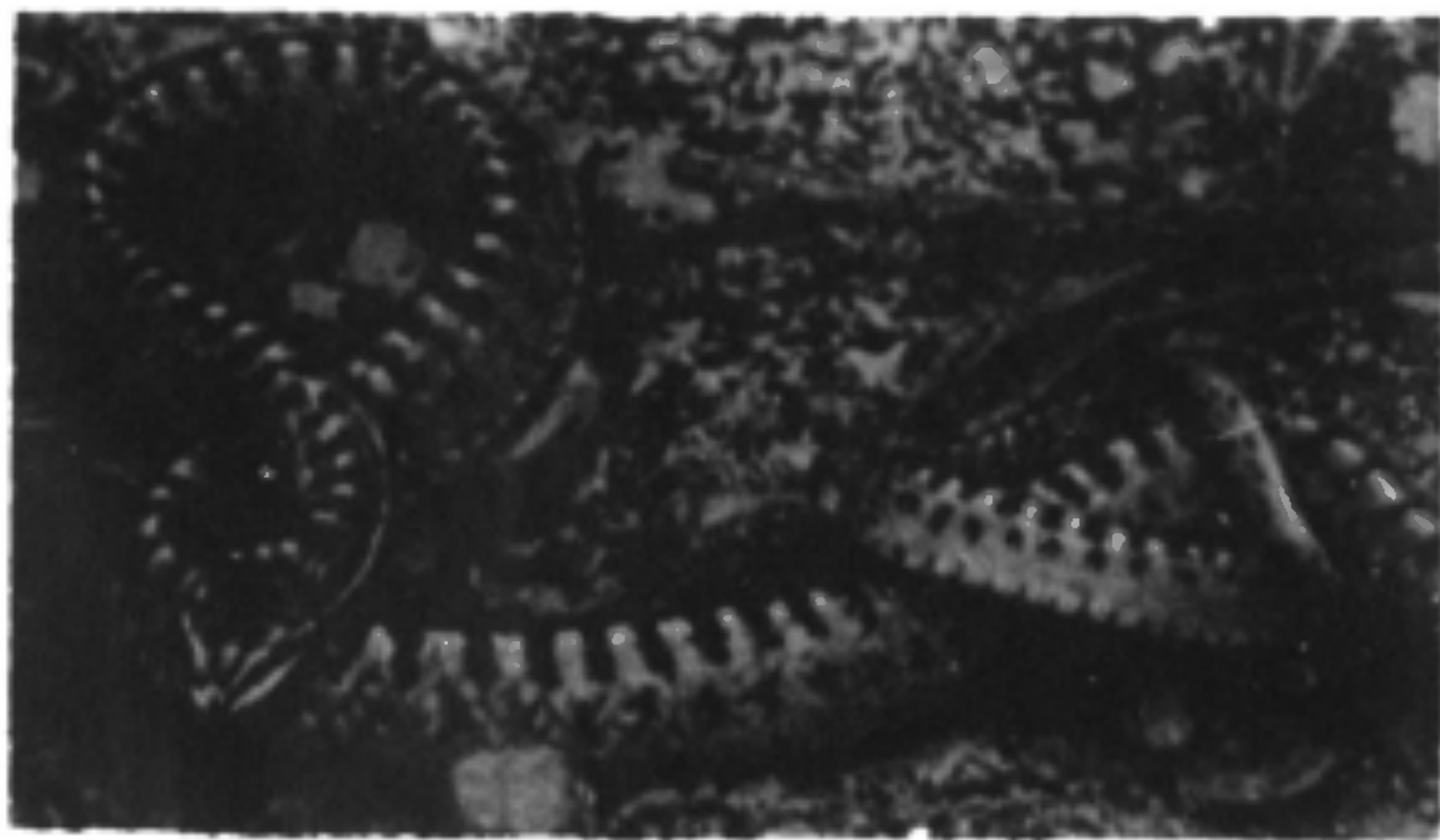
DÛVMIQES — dûvmiqes

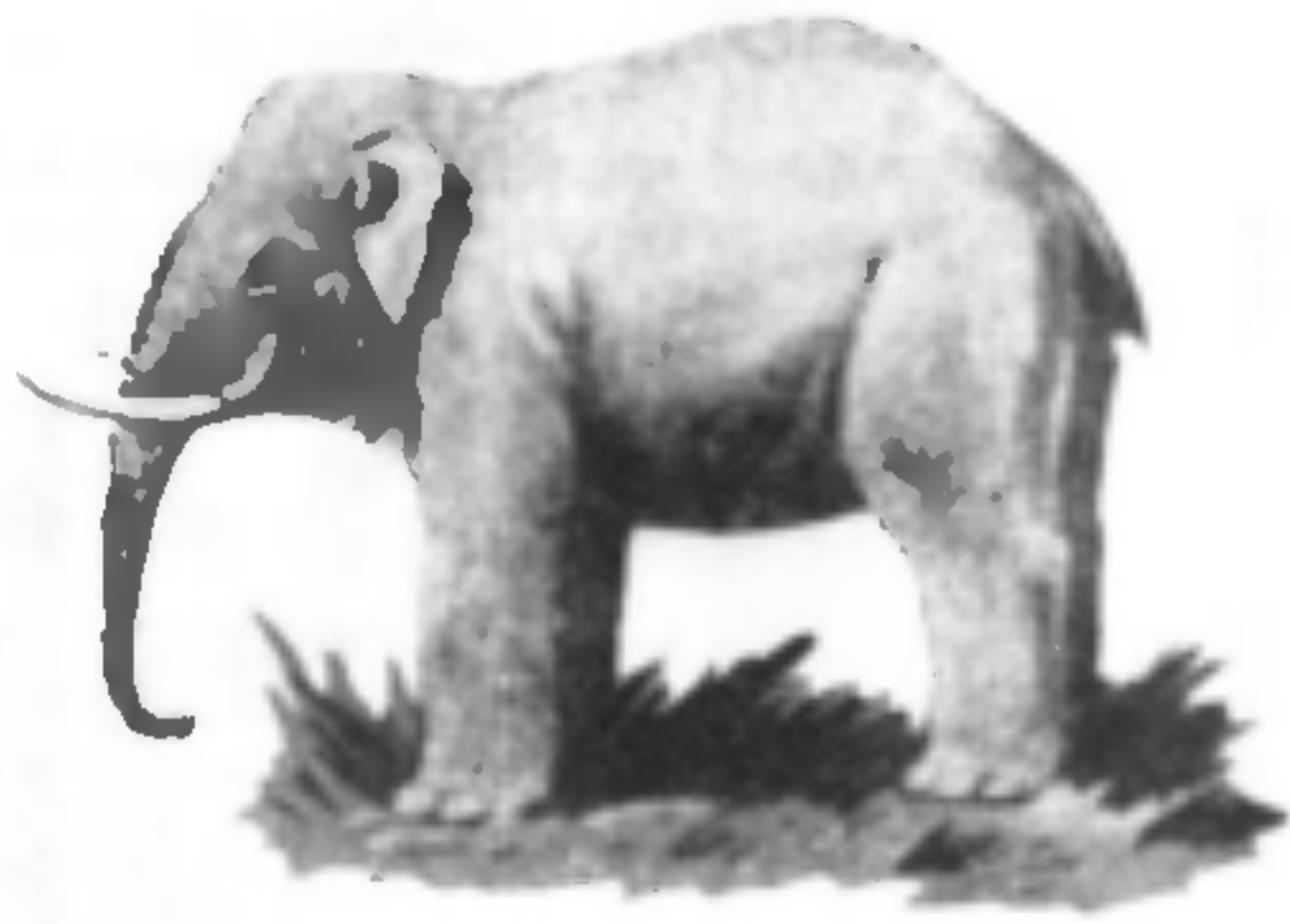
TÛRIG — (S) ÇEQEL

DEHOL — dehol

EJDEHA — ejdeha

FÎL — fîl

FÎRÇE — firçe

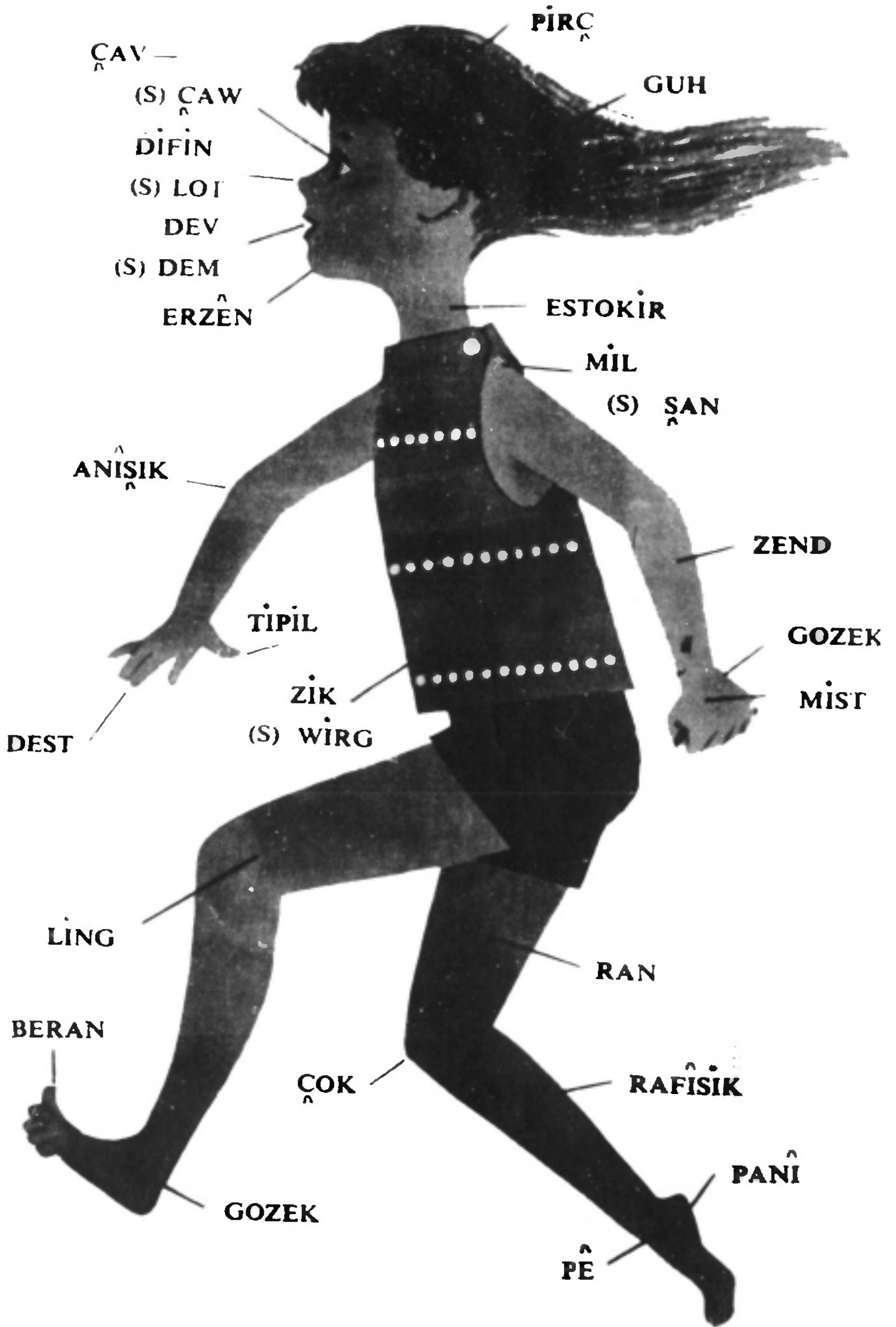
GAŖAN U GAVAN
(S) GAŖAN WE GAWAN

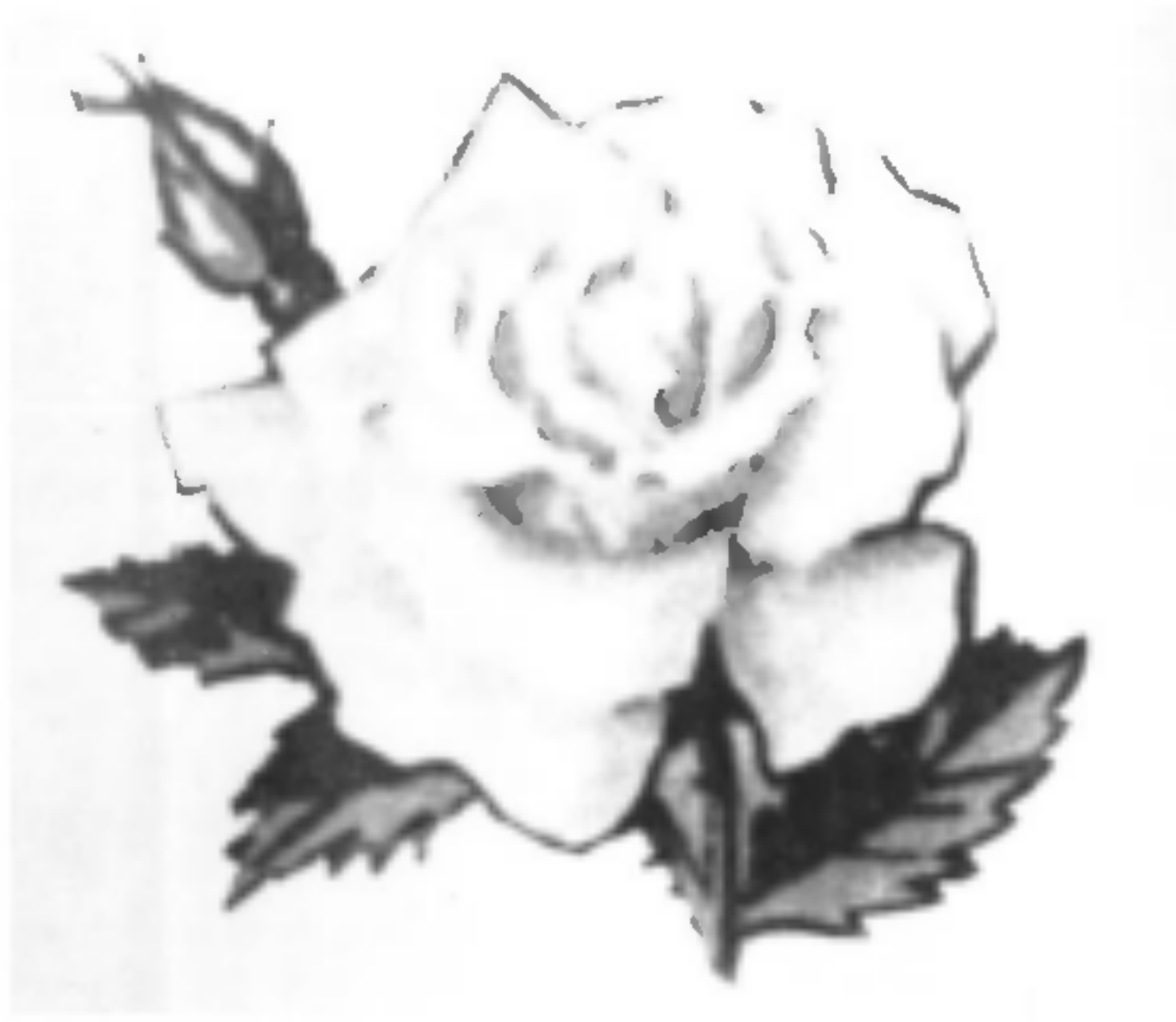

GA — ga

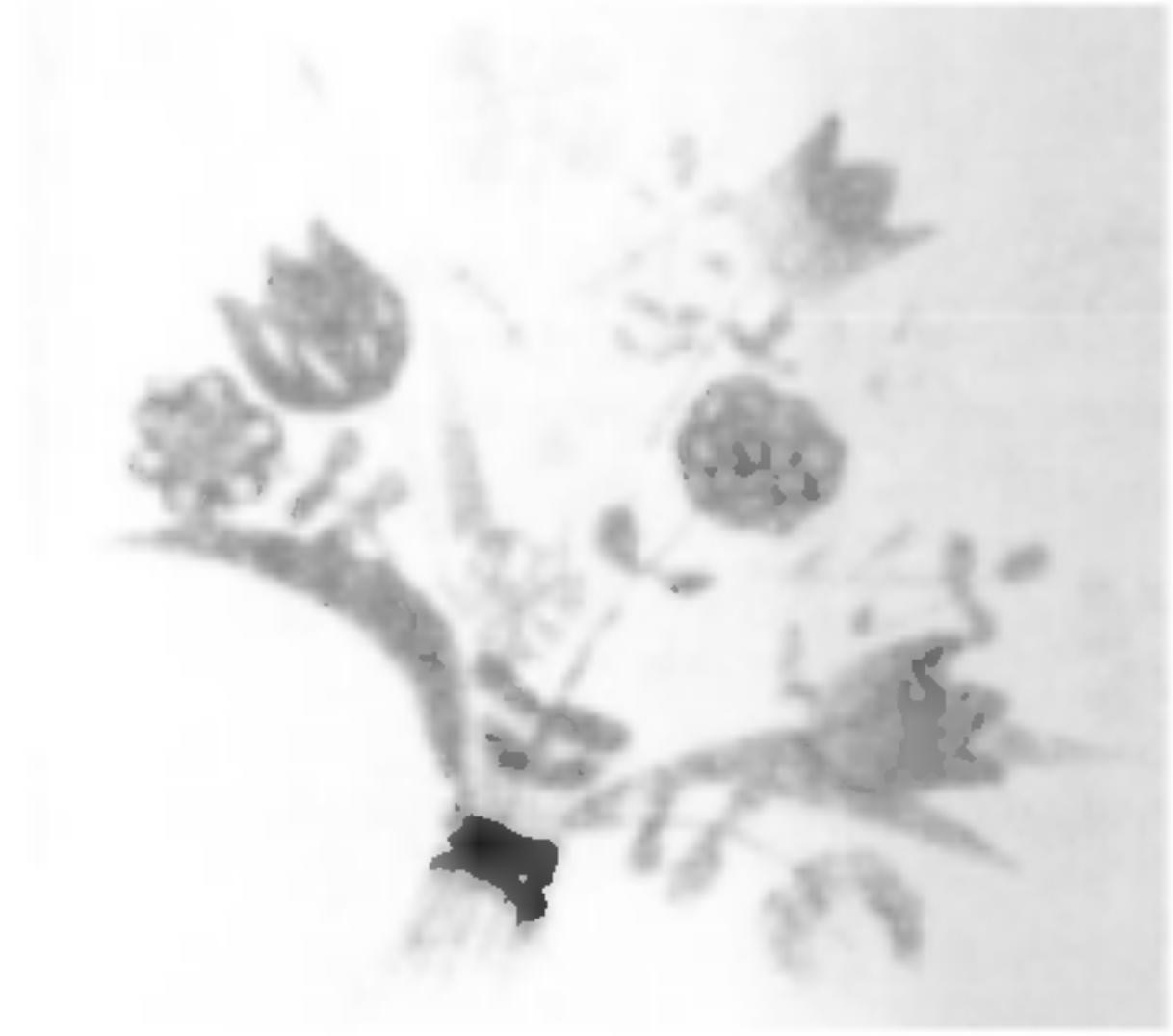

GAMÊS — gamês

GULE SOR

TAYÊ GULA

GENİME ŞAM

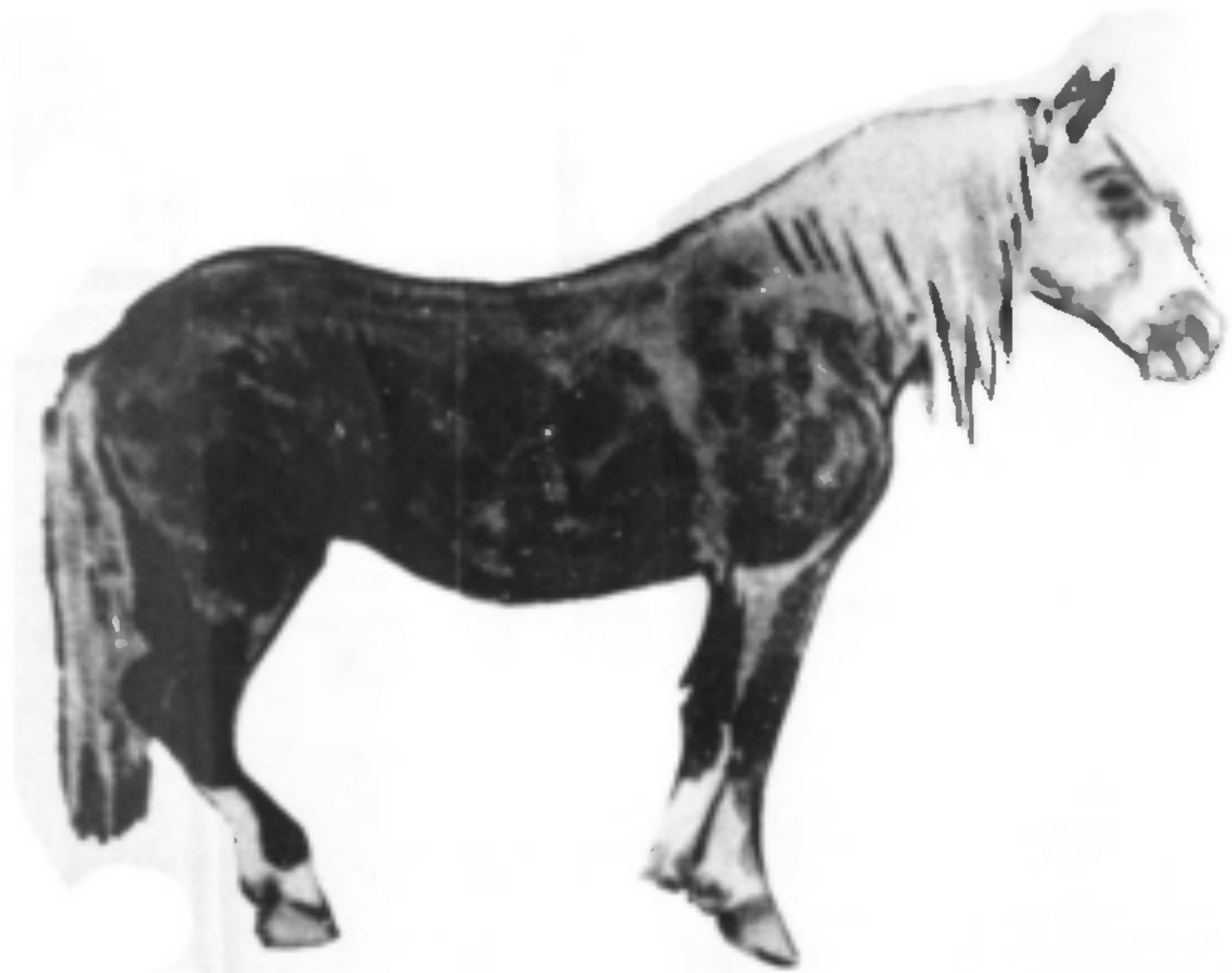
GÊZER — gêzer

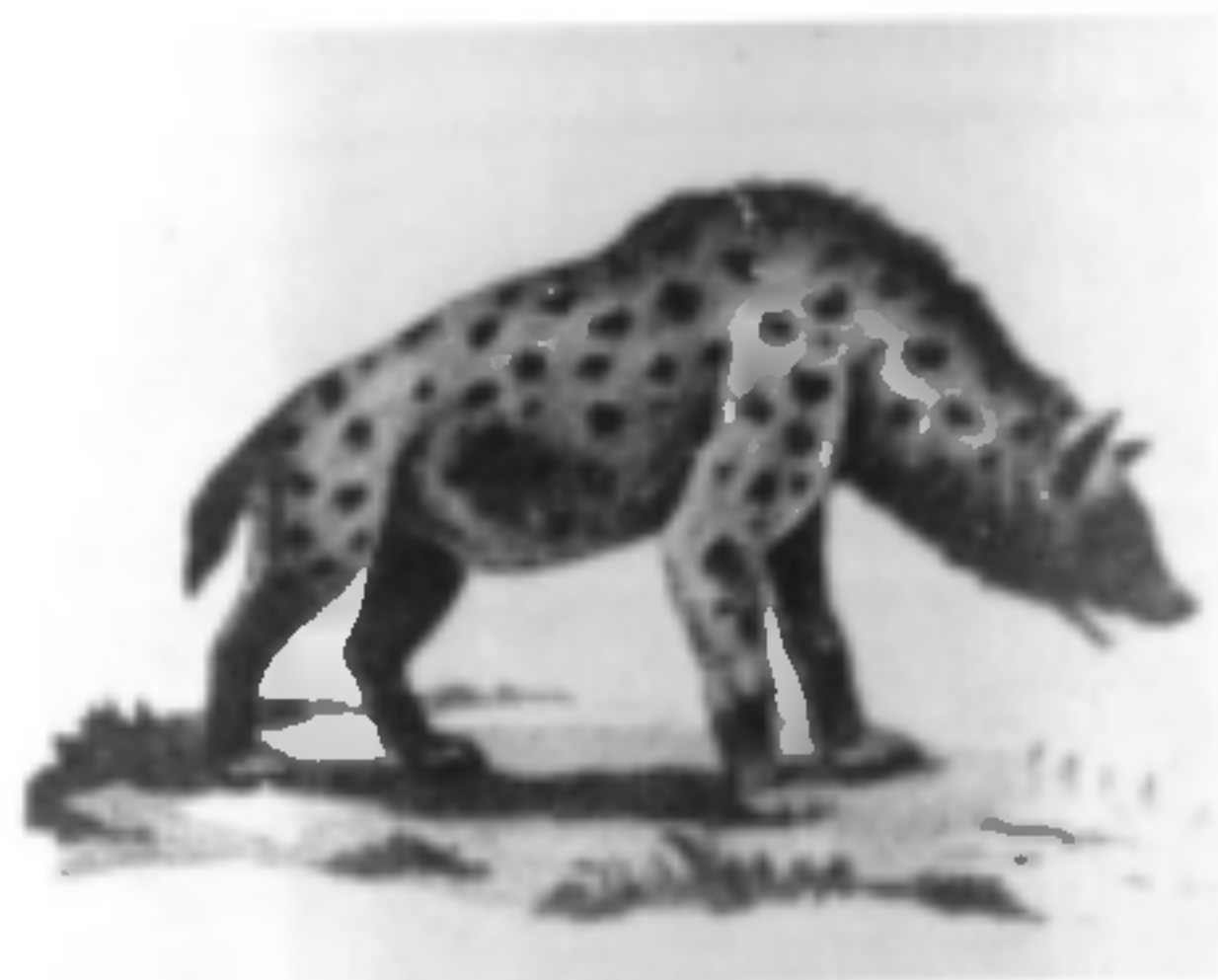
GULDANİK — guldanik

GURG — gurg

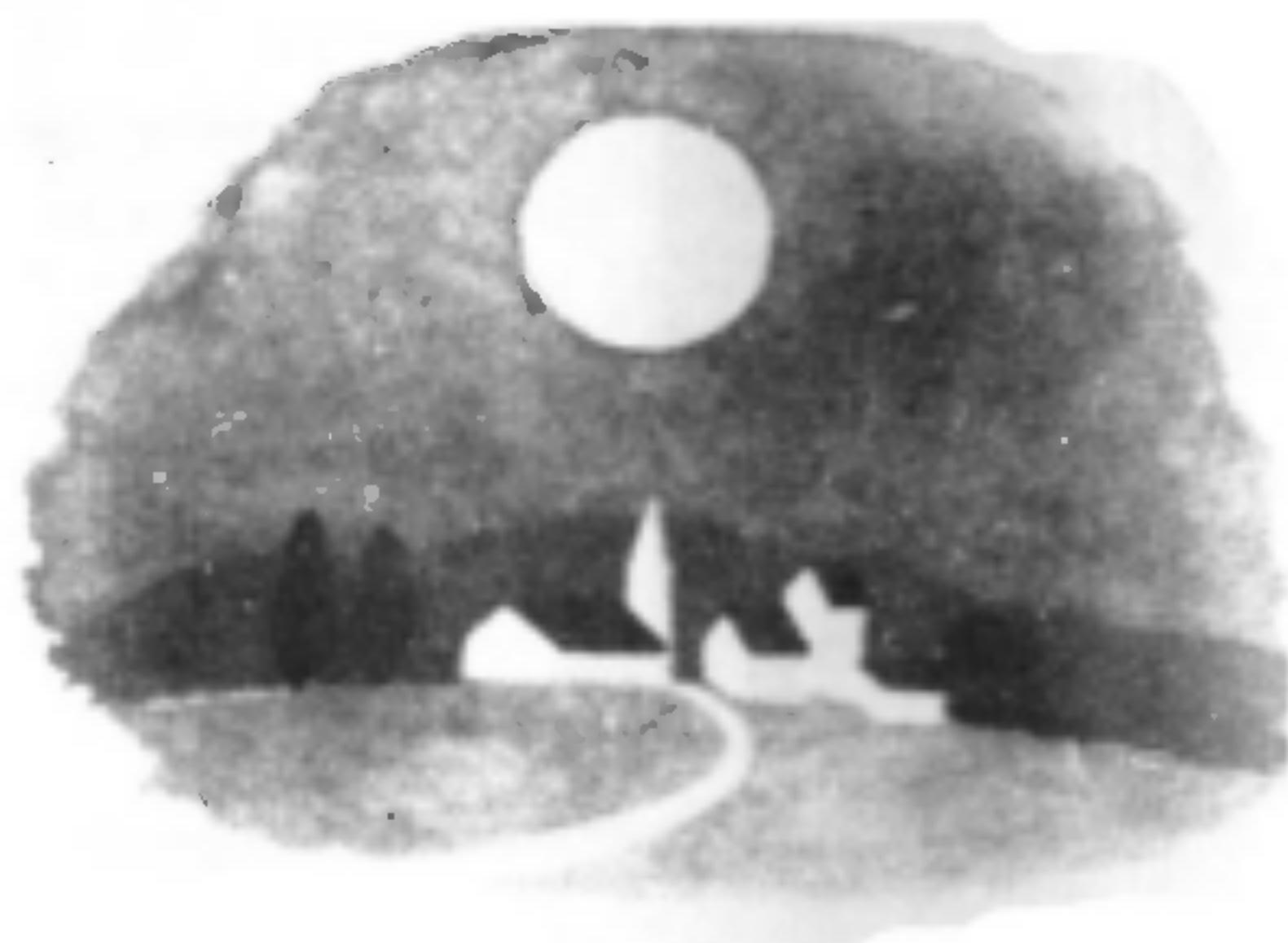
HESIP — (S) ESP

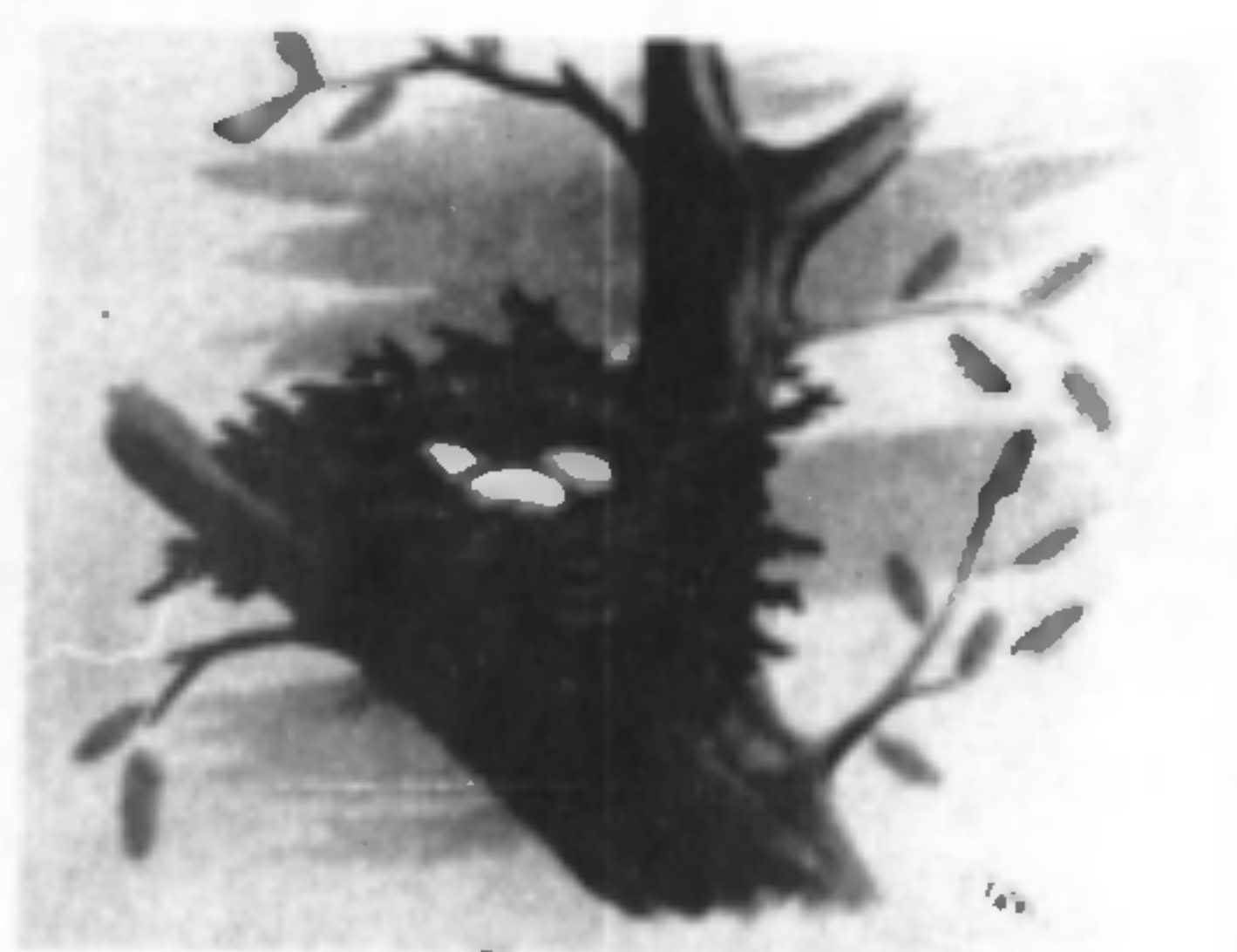
HEFTYAR
(S) KEMTYAR

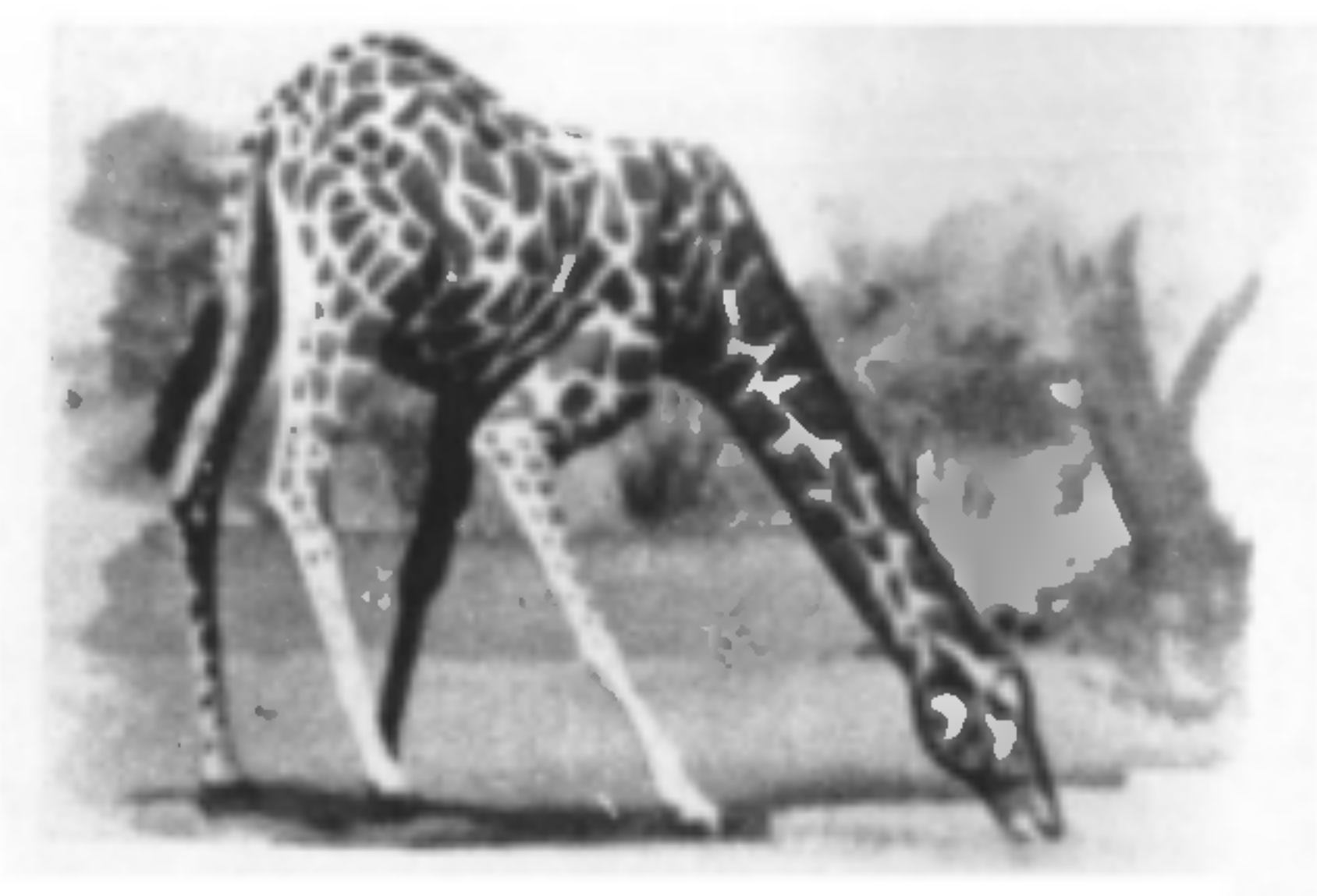
HÊŞTİR
(S) HOŞTİR

HEYV
(S) MANG

SÊ HÊLIK
U HÊLINE

HÊŞTIRGA
(S) HOŞTIRGA

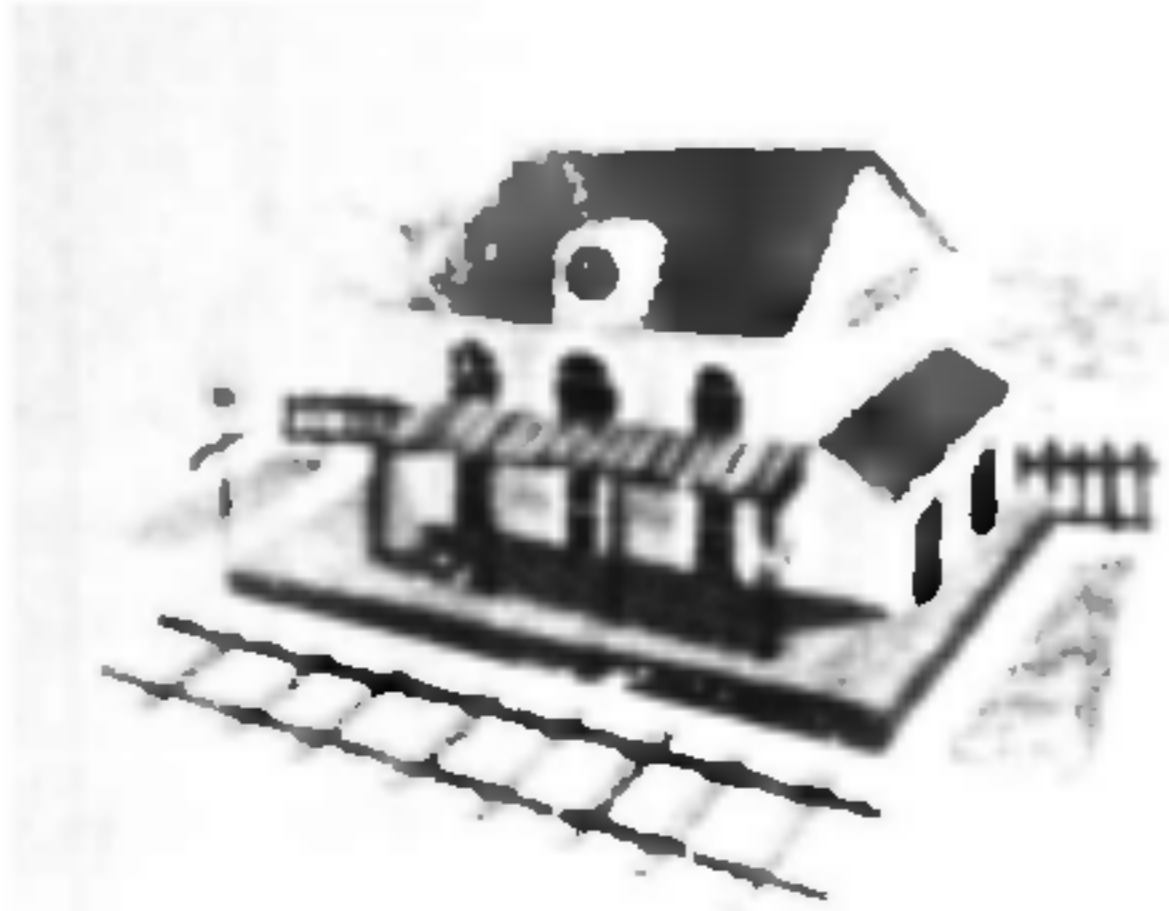

HĪRC — (S) WĪRC

JĪVĪ
(S) JĪJK

ĪSTGA SEMANDEFĪRE

KĒRŪŠK
(S) KĒRWĒŠK

KEMANCE —
kemance

KĪTIKA GOŔA

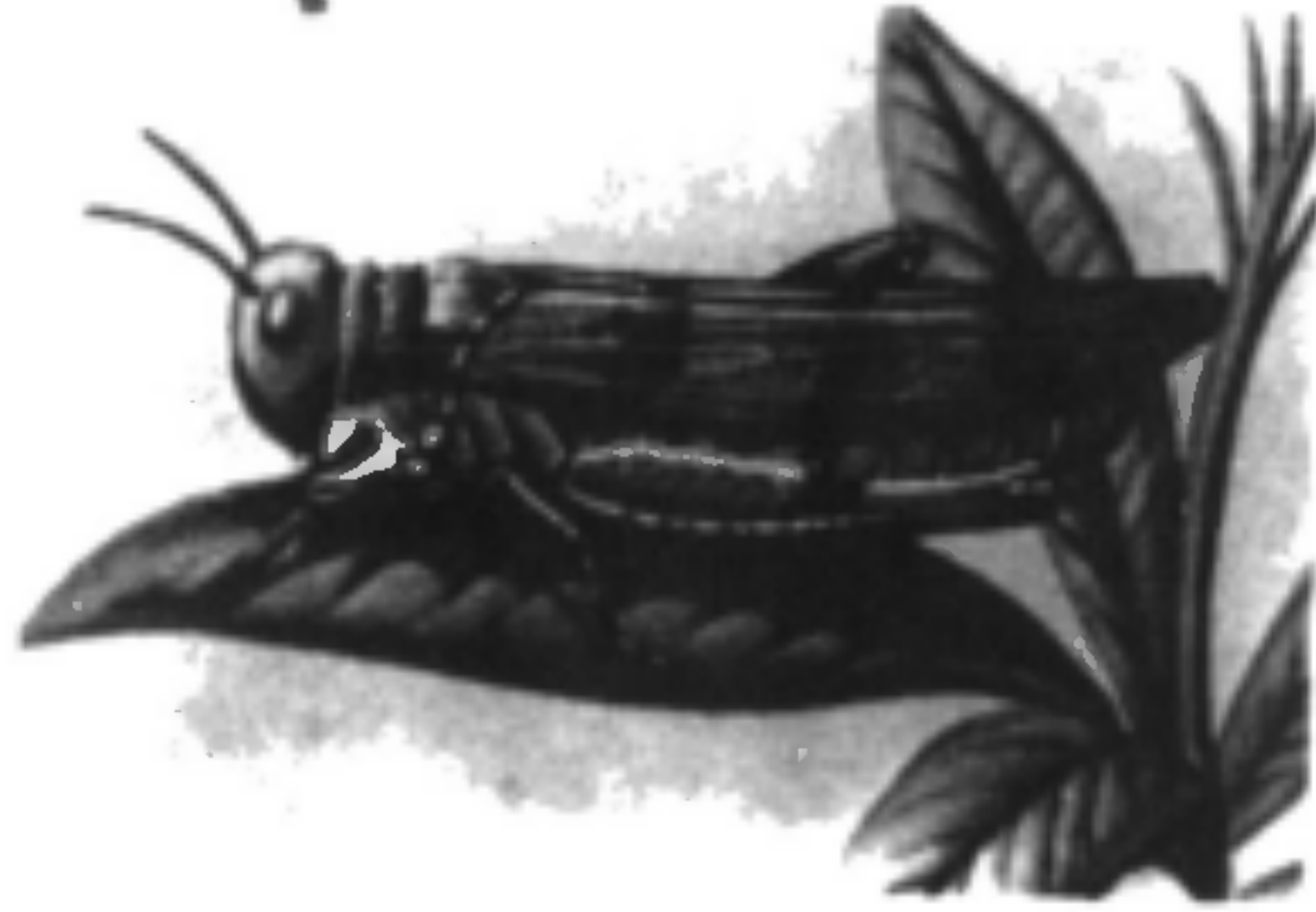
KĪLĪL — kiŕil

KORSÎ — korsî

KITLÎ — kitlî

KILO — (S) KOLLE

KIWARİK

KELEŞÊR — keleşêr

KER — ker

**KULÎLIK
(S) GULALE**

KOTİR — kotir

**KİTİKA KEHÎ
(S) PİŞİLEY MALÎ**

KÛSEL — kûsel

**(S) HACÎ LEGLEG
HECÎ LEQLEQ**

**LARÎ
(S) YARÎ**

MÊRÛ — (S) MÊROLE

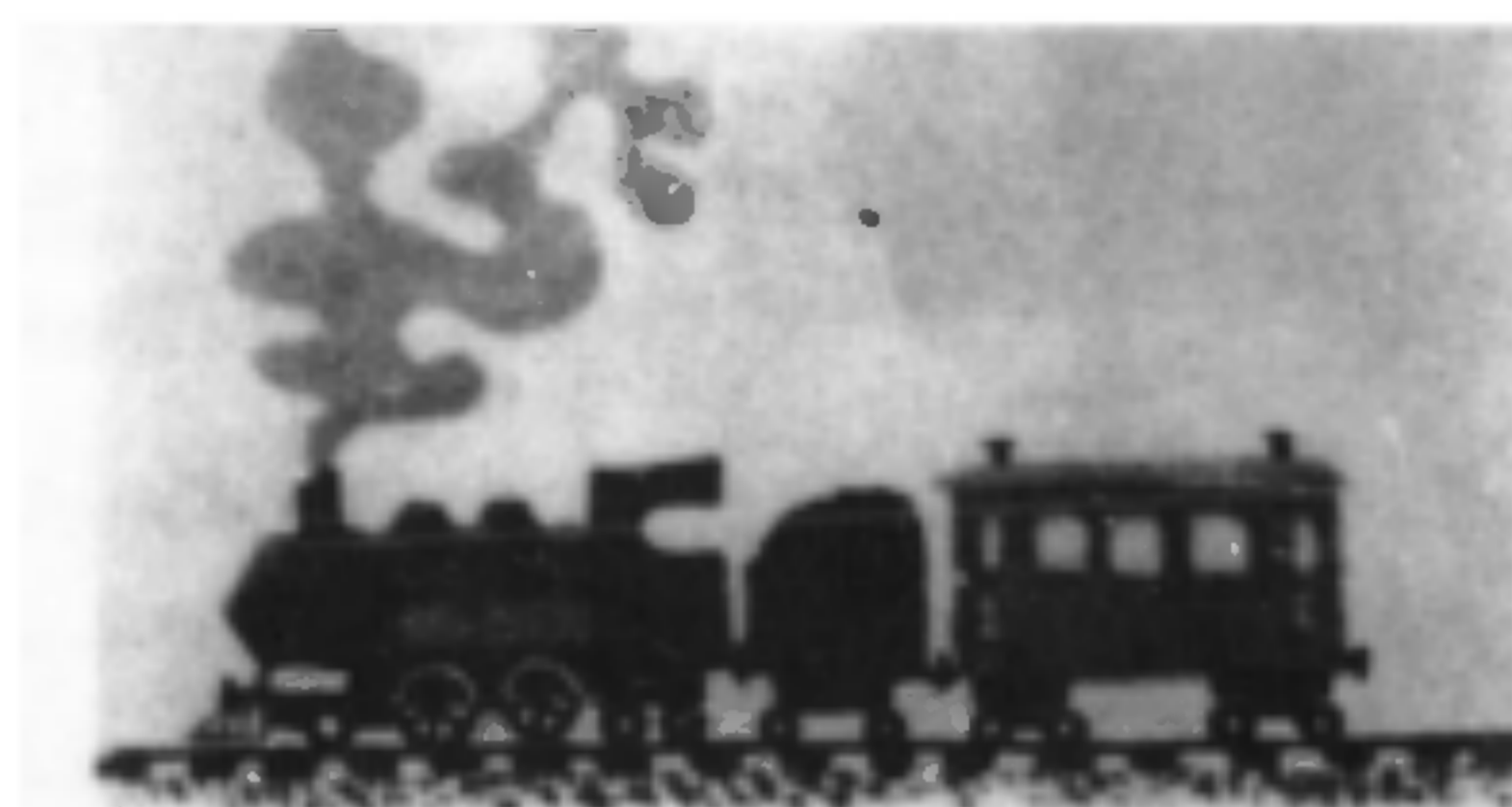
LÛŞYÊ TIRÎ
(S) HÊSOY TIRÊ

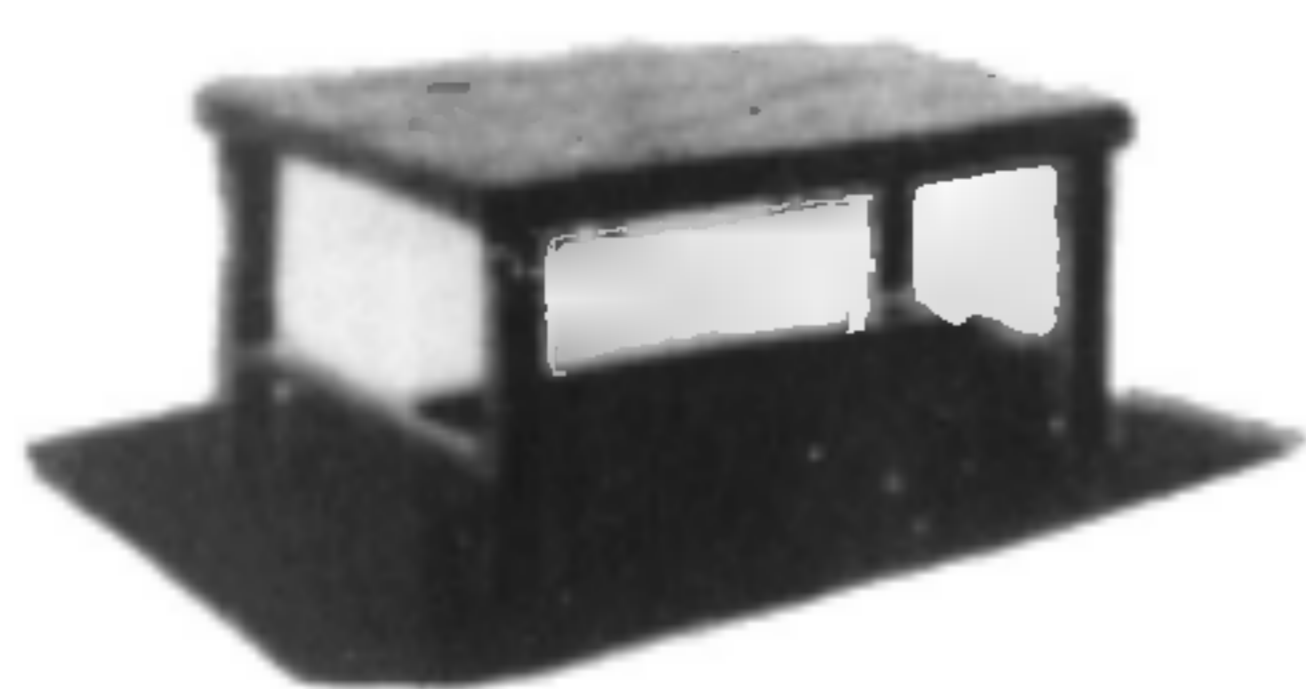
MÊŞ — mêt

MÊŞ U MOR

MAŞÎNA ŞEMANDEFÎRÊ

MÊZ — mezt

MOTORSAYKIL

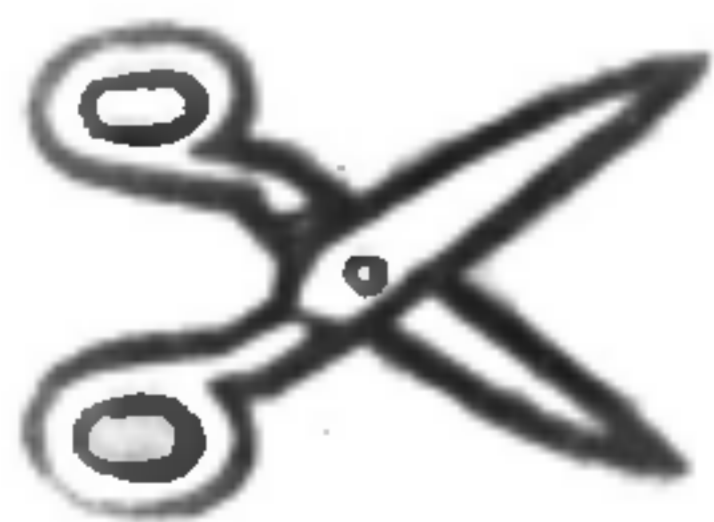
TIROMBÊL

MÎŞIKÊ MALÎ

MAMBIZ
(S) ASIK

MÎQES — miqes

MÎRÎŞKE KURİK

NUMRE

1

ÊK
(S) YÊK

2

DU

5

PÊNC

8

HEST

3

SÊ

6

SES

9

NEH
(S) NOH

4

ÇIWAR

7

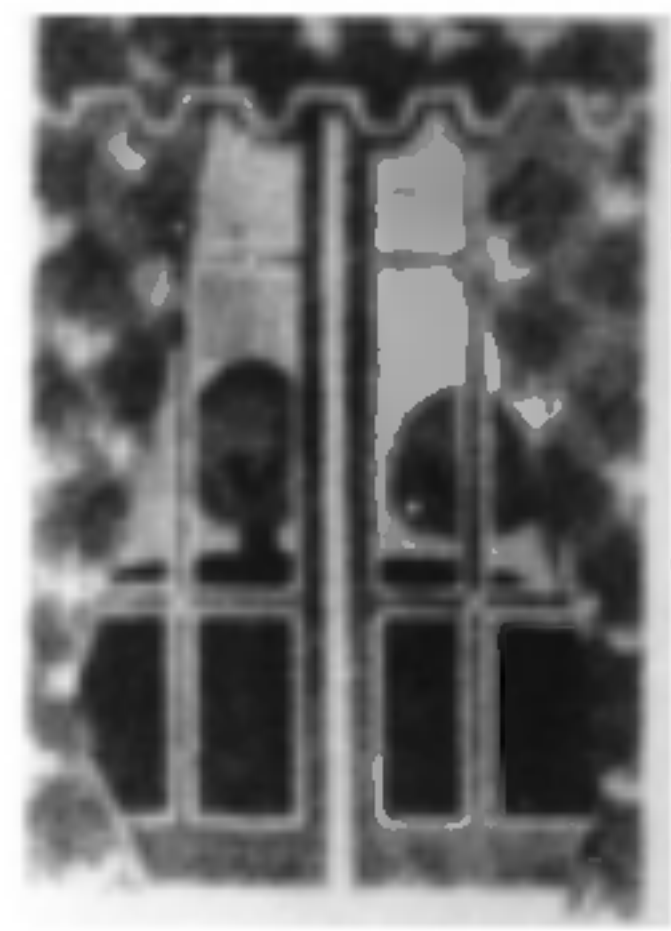
HEVT
(S) HEWT

10

DEH

ODA ÇĒL U MĪRĪŠKA
(S) JORĪ ÇĒL U MĪRĪŠK

PENCERE — pencere

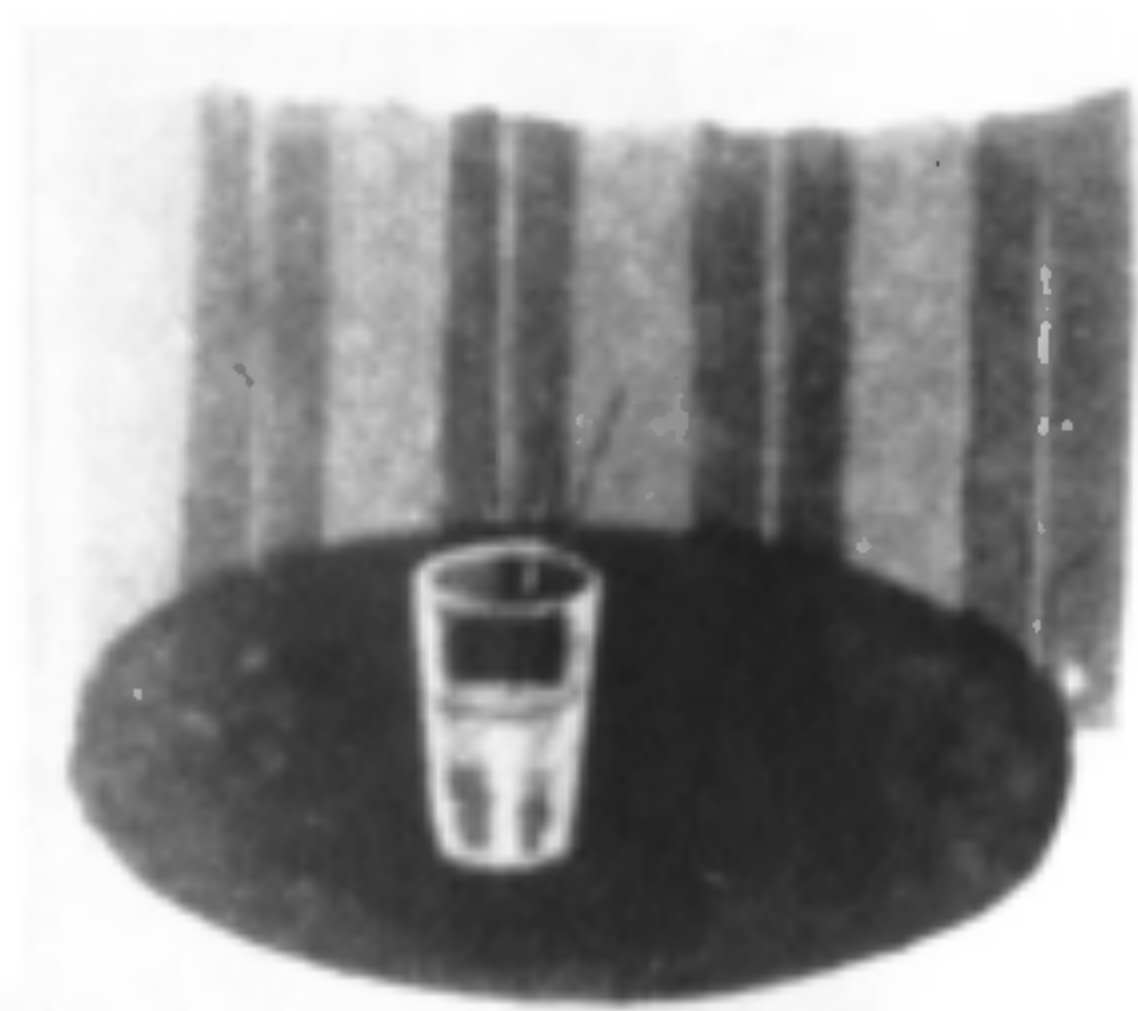
PĒNIVĪS
(S) PĒNĪWĪS

PEZĒ SPĪ

PEZĒ REŠOKĪ

PERDAX — perdax

PĒLAV
(S) PĒLAW

COZME

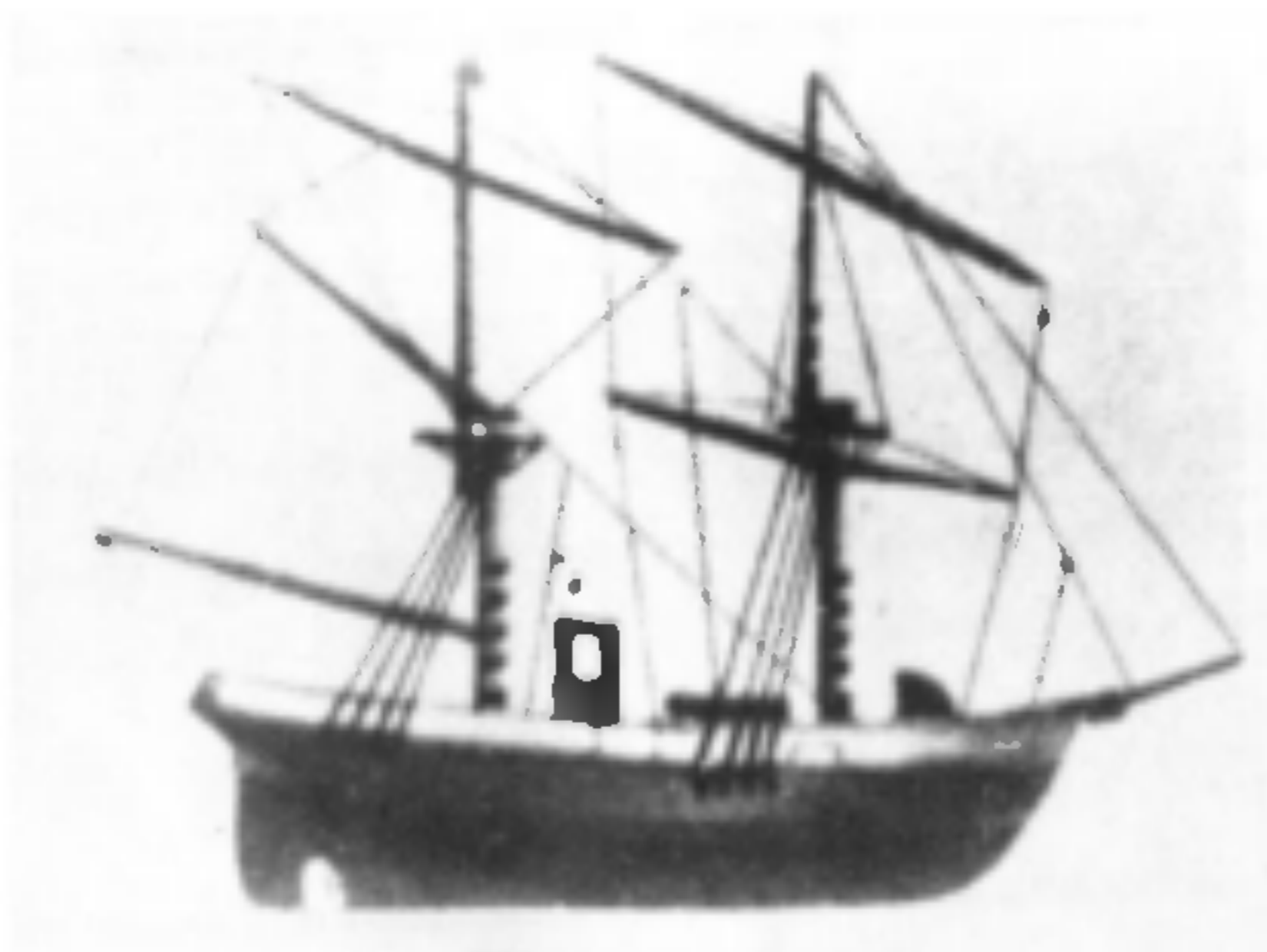
XÛNDINA PERTOKÊ
(S) XONDINEWEY PERTOK

PİRTEQAL — pirteqal

PİRC ŞEKİRİN

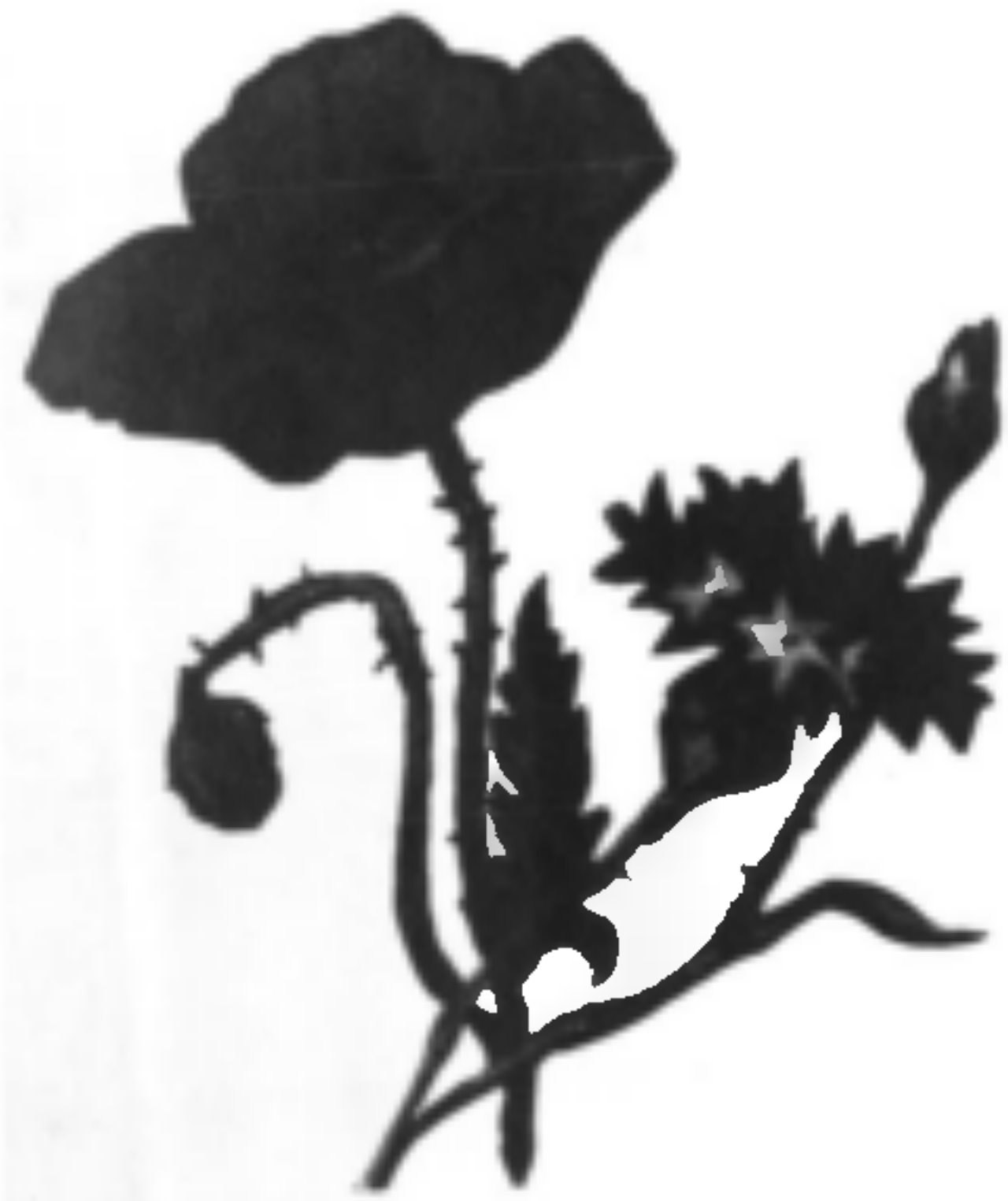

PAPOR
(S) KEŞTÎ

PİLİNG

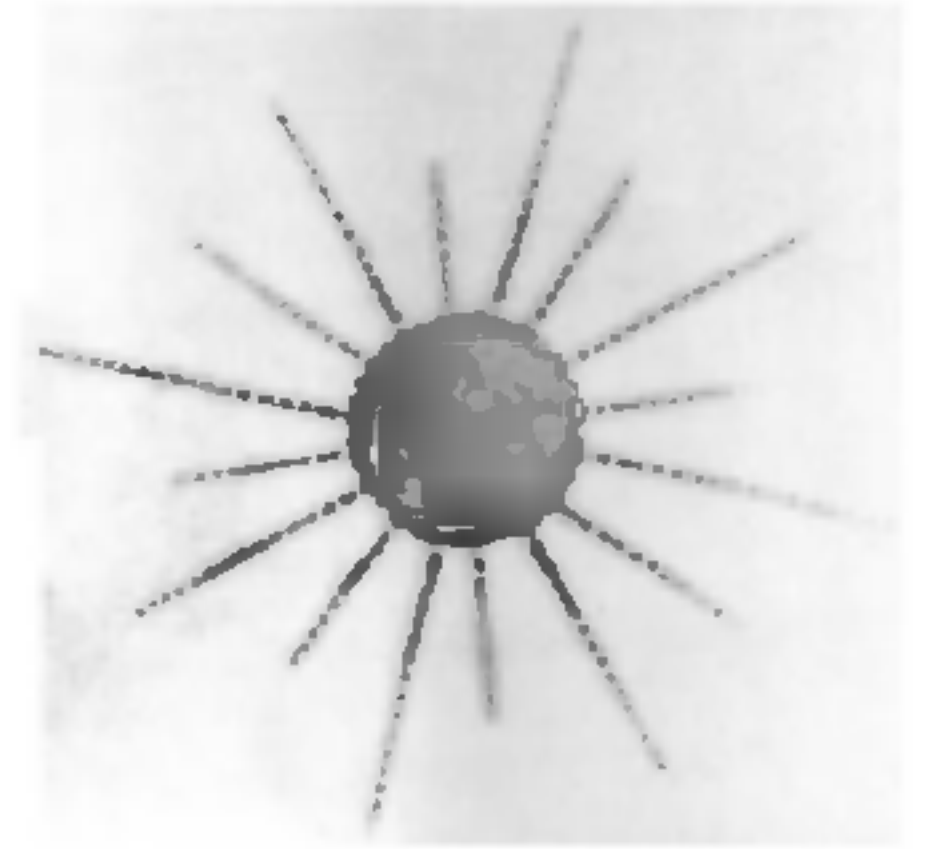
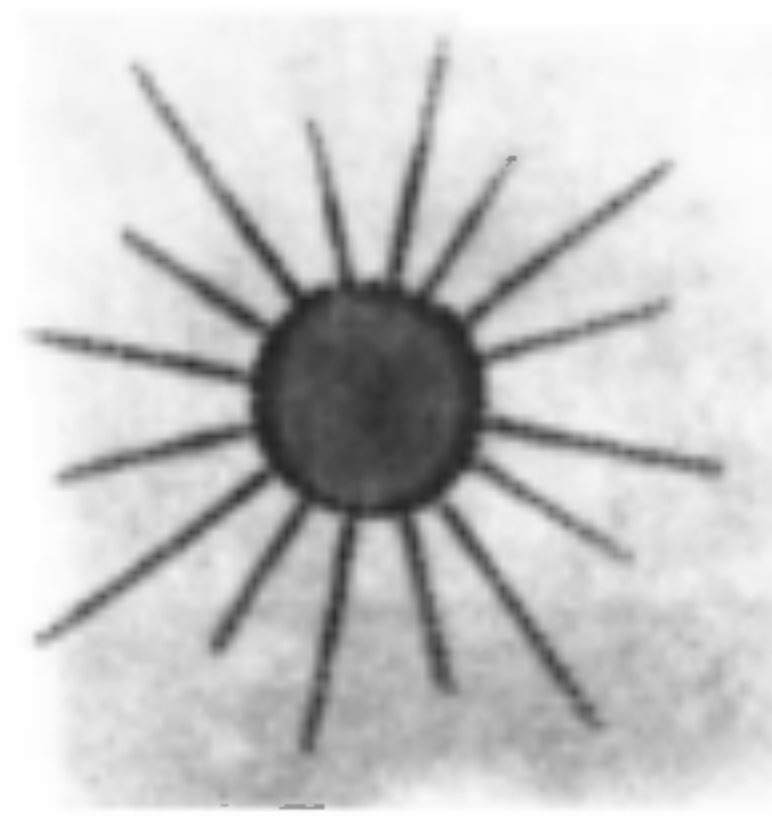

PÎPNOK — pîpnok

QAYÎŞ

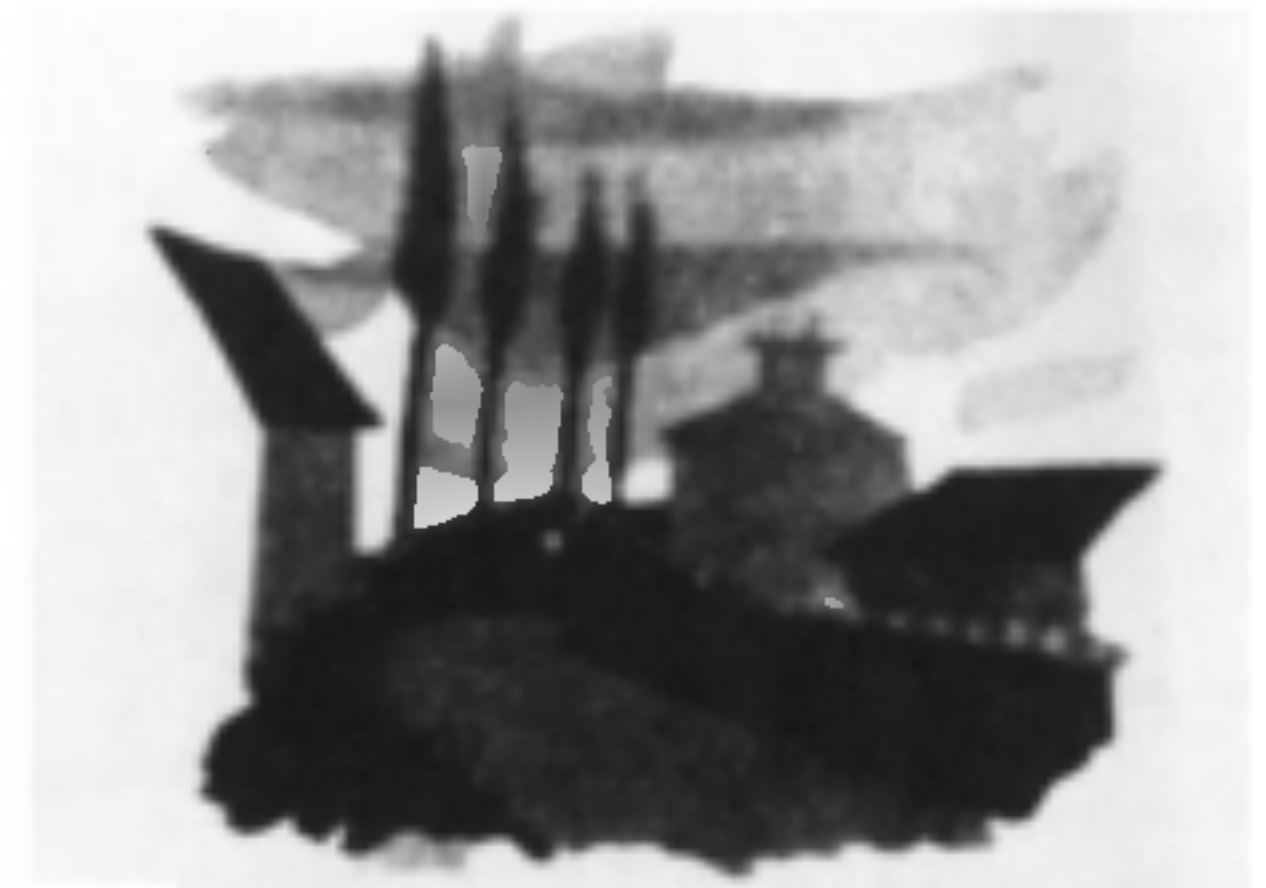
ROJ — roj

NIÇIRÊ MAM RÎVÎ KÊRÛŞKE
(S) NIÇIRÎ MAM RÊWÎ KÊRWÊŞKE

RÎVÎ — (S) RÊWÎ

RÛBAR — (S) ROBAR

RENG

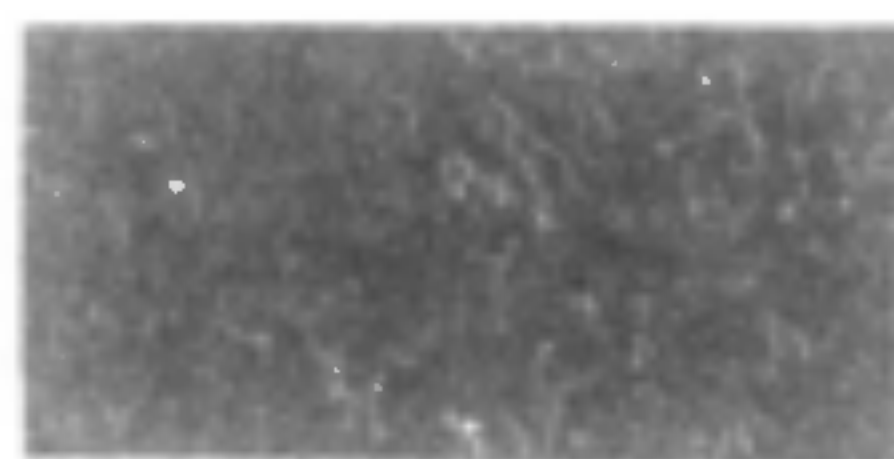
KESİK
(S) SEWZ

SOR — sor

QAWAYÎ

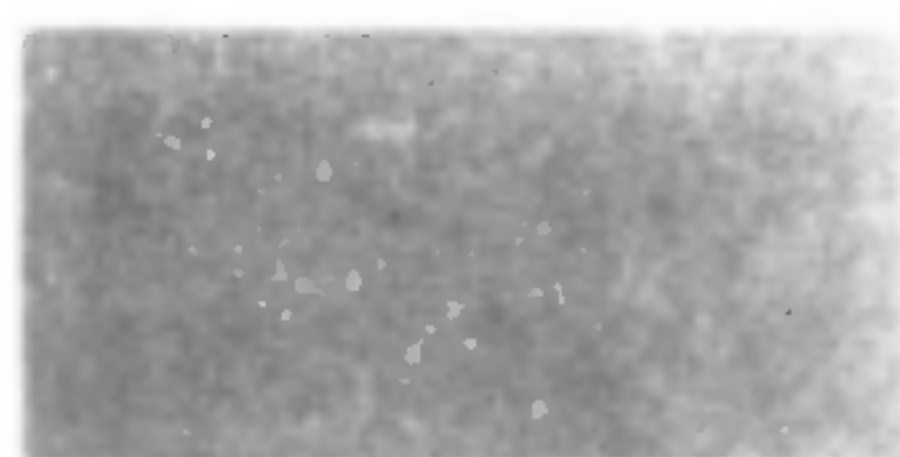
PÎVAZÎ
(S) PÎYAZÎ

ŜÎN — ŝîn

PÎRTEQALÎ

ZER
(S) ZERD

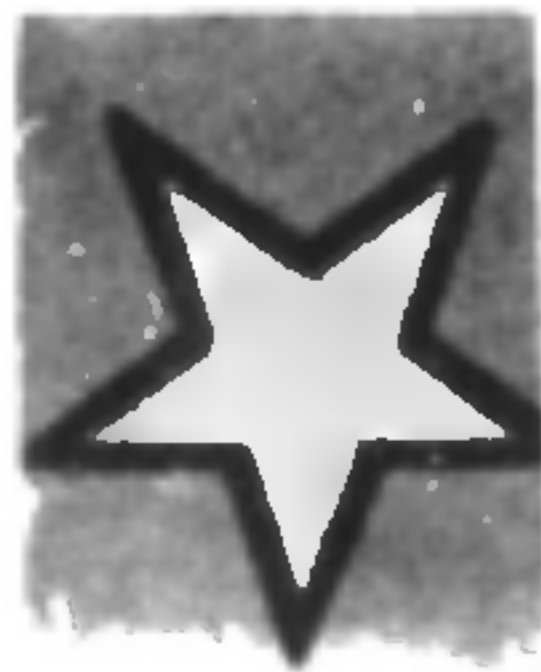
SE — (S) SEG

ŜĖV — (S) ŜĖW

ŜIMORE — simore

ŜTĚR

ŜELĪFKA KELEMYA
(S) SEBETĚY KELEMĪ

SONE

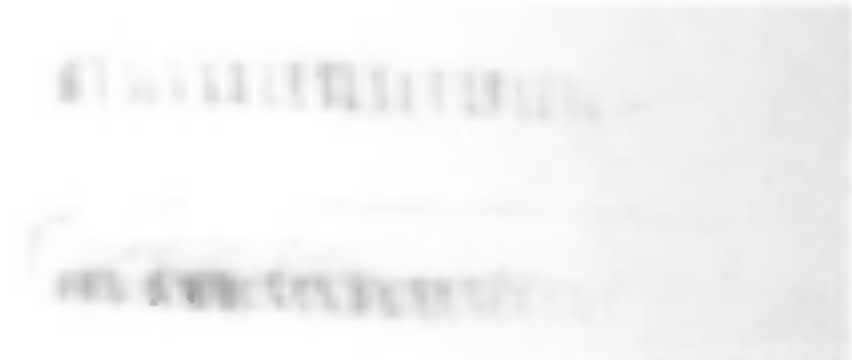
ŜTĚNG

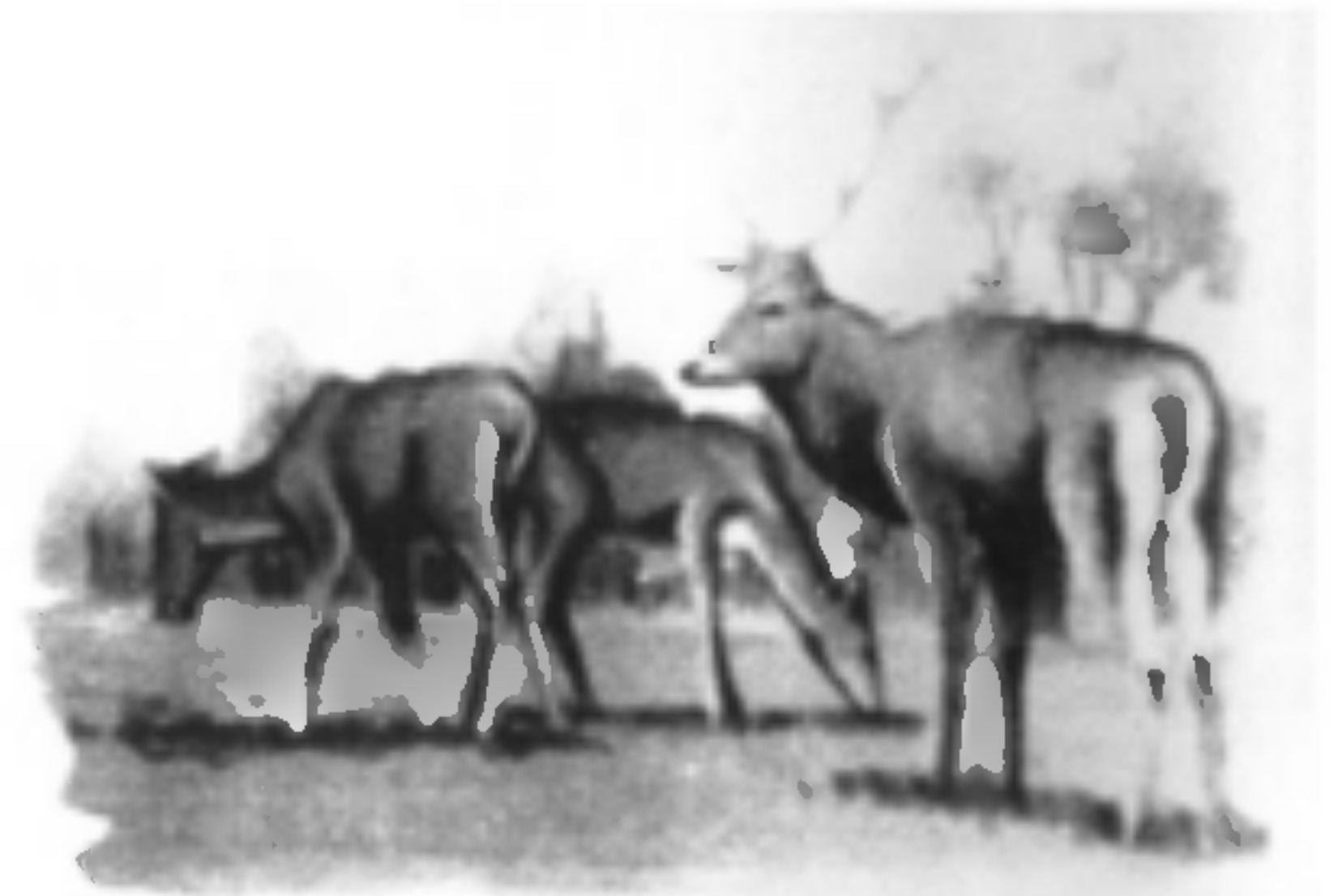
ŜĪTĪLA AVĚ
(S) SETĪLĪ AW

ŜĚR — ŝĚr

ŜĚ — ŝĚ

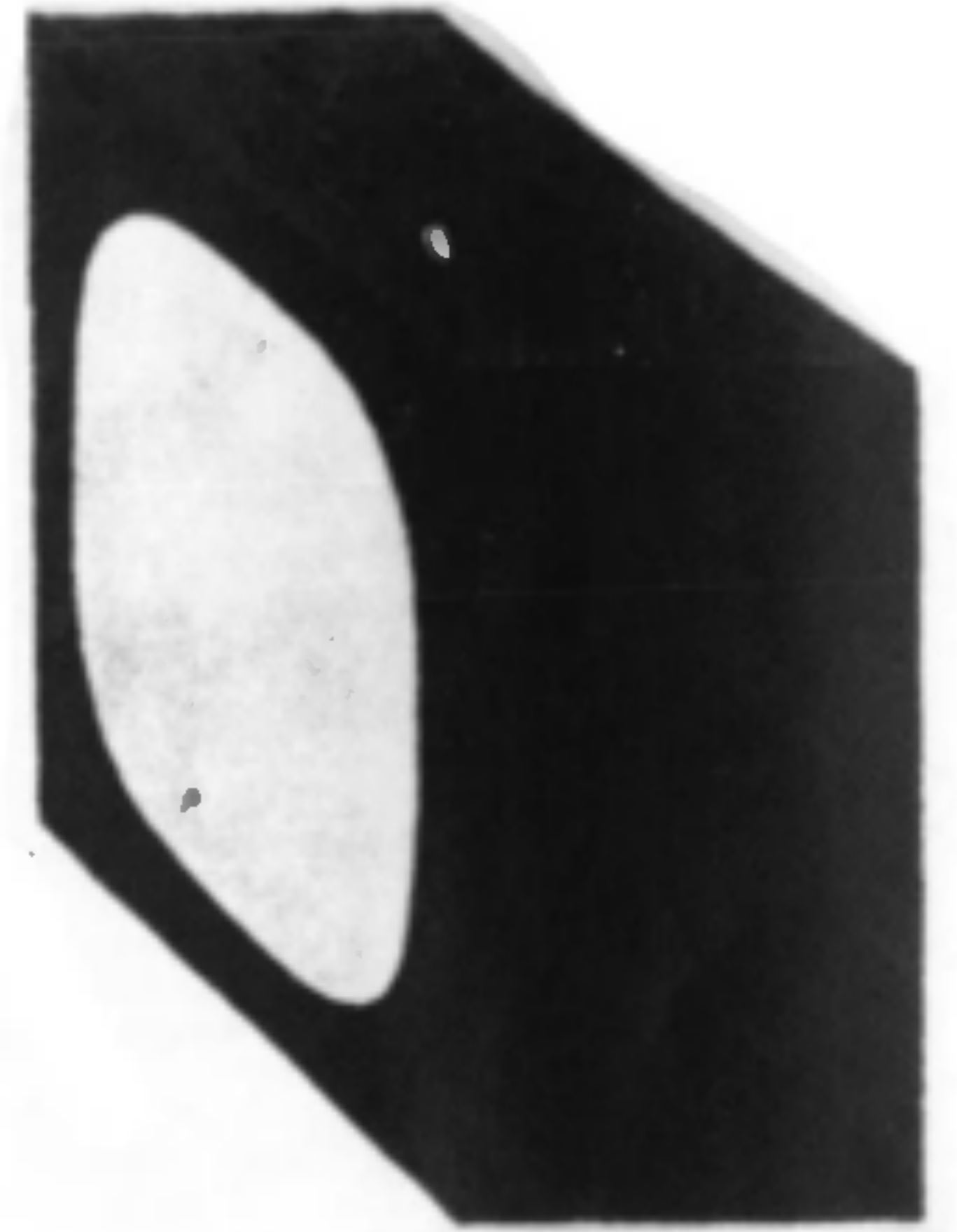
**ŜĪVĪR
(S) ŜĪWĪR**

**RĚYA ASĪN
U ŜEMANDEFĪR.
(S) RĚGEY ASĪN
U ŜEMANDEFĪR.**

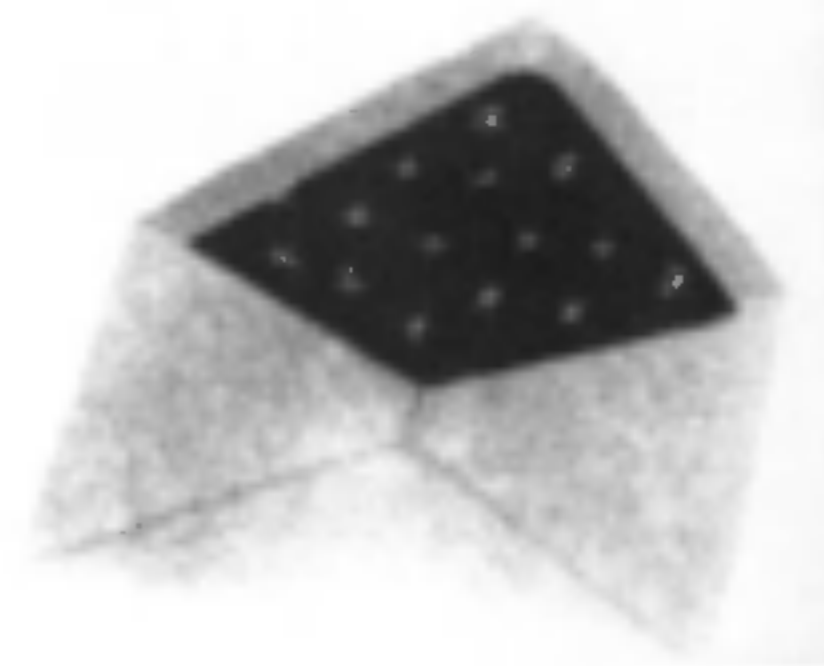

**ŜĪVTĪ
(S) ŜOTĪ**

TELEFIZYON

TOP

TÊGÎR

TEXÎTE RES

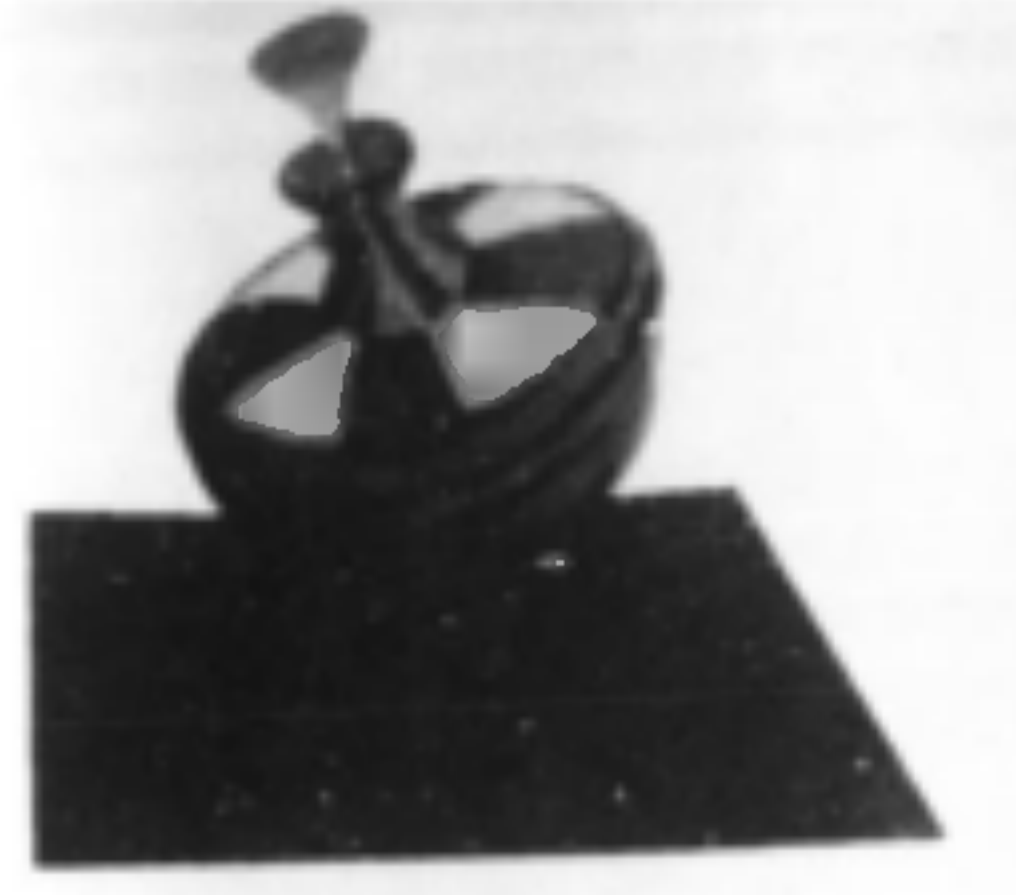

TÎR — tîr

TEVNÊ DAPIROŞKÊ

TÎVÎR — (S) TÎWÎR

VÎRVÎROK

WÎRYA ZÎREKE

XÎLXAL

ZÎRGÊTE — zîrgête

XANÛ
(S) XANO

VAN GOTA BIXÛNE:
(S) EM GOTANE BIXWÊNE:

AGÏR

AŞ

BERAZ

BÎWÏR

CADE

ÇETÏR

DAV

DEHOL

EJDEHA

FÎL

GAMÊŞ

GUL

HOŞTÏR

ÎSTGA

KEMANCE

KILÏL

LÏNG

MÊŞ

MÊZ

NUMRE

NOH

PENCERE

PILÏNG

QAYÎŞ

ROJ

RENG

SÏMORE

SONE

TOP

TÊGÏR

UMER

VÏRVÏRE

WÏRYA

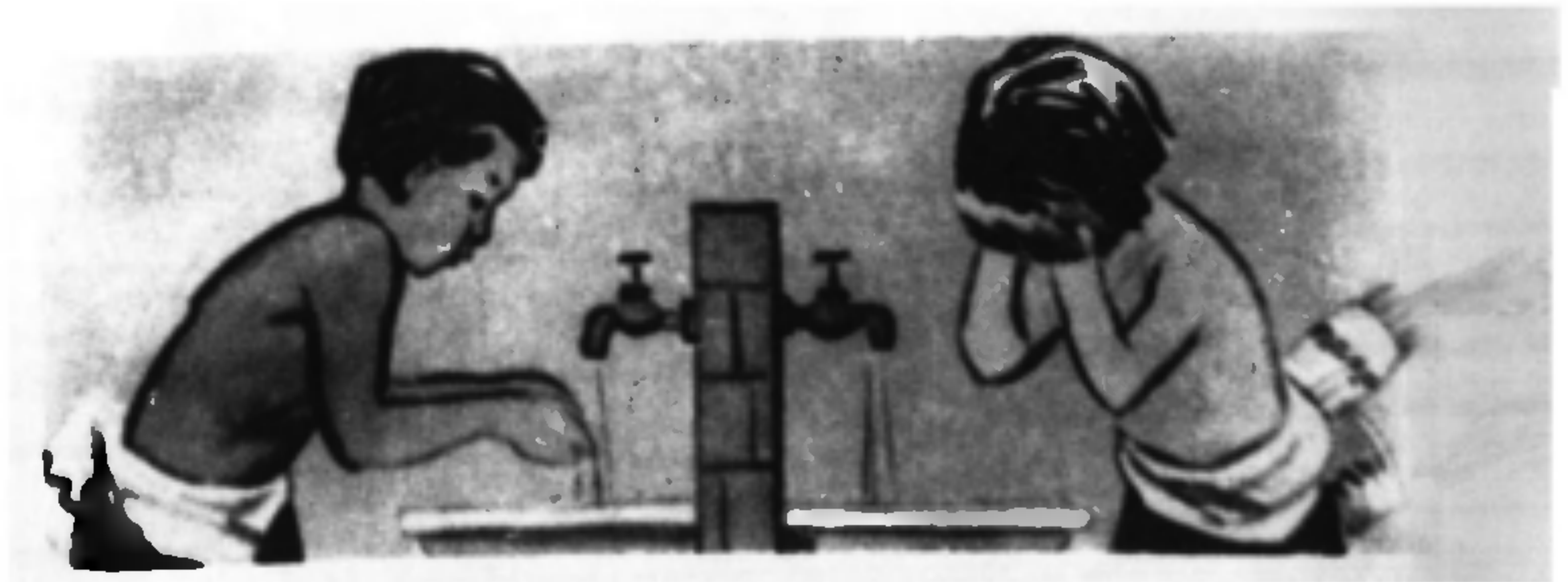
XÏLXAL

ZÏRGÊTE

ŞÊRKO YÊ LI XEWÊ RABÛYEVE U PÊLAVÊ
XU DÎ KETE PÊ XU.

(S) ŞÊRKO LE XEW HELSAWE PÊLAWÎ
LE PÊ EKET.

ÇEENG U KÏRMANC YÊT BER ZEMBELA
AVÊ DEST U ÇAVÊT XU DÎŞON.

(S) ÇEENG U KORMANC LE BER BORÎ
AW DEST U ÇAWYAN EŞON.

FERZEND
YÊ DIDANÊT
XU PÎ
FİRÇEY
PAKÎJ DİKET.

(S) FERZEND
DANEKANÎ
XUY BE
FİRÇE
PAK EKET.

ÇELENG U KİRMANC YÊT XU ZUHA DİKEN.

(S) ÇELENG WE KORMANC XUYAN WIŞİK
EKENEWE.

KÏRMANC
YÊ CÏLKÊT
XU FÏRÇE
DÏKET.

(S) KORMANC
CÏLÎ XUY
FÏRÇE
EKET.

KÏRMANC
YÊ PÊLAVÊ
XU PAKÏT
DÏKET PÏ
FÏRÇEY.

(S) KORMANC
PÊLAWÎ
XUY PAK
EKET BE
FÏRÇE.

KÏRMANC
PÏ LEZ
CÏLKÊT XU
DÏKETE
BER XU.

(S) KORMANC
BE PELE
BERGÎ
XUY LE
BER EKET.

EV BICÛKE YÊT LARÎYA DÏKEN, FERZEND
YÊ DÏ BEZÏT, KÏRMANC YÊ BAZDET U
ÇELENG YA XU DÏ HELAVÊJÏT.

(S) EM MENDALANE YARÎ EKEN, FERZEND
RAEKET, KORMANC BAZEDET WE
ÇELENG XUY HELEDAT.

PEYMANÊ U KÏRMANCÎ DESTÊT XU YÊT
BÏLIND KÏRÎN U FERZEND U ÇELENG
YÊT BÏNRA DIÇÏN U HEMÛ PIÊKVE YÊT
LAVJA DÏ BÊJIN.

(S) PEYMAN WE KORMANC DESTÎ XUYAN
BÏLIND KÏRDOWE WE FERZEND WE
ÇELENG LE BÏNRA ERON WE HEMOYAN
GORANÎ ELÊN.

PÎRÎN U FERZEND YÊT PÎEKVE LÎ SER
MÊZEKÊ TÊŞTA XU DÎ XUN PÎ DÎLXUŞÎ.

(S) PÎRÎN WE FERZEND BE PÊKEWE LE
SER YÊK MÊZ ÇÊŞTÎ XUYAN EXUN
BE DÎLXUŞÎ.

NAZDARÊ PEHLEWAN YÊ SÛYARÎ HÊSTIREKA
SPÎ U CIWAN BÛ.

(S) NAZDARÎ PEHLEWAN SOWARÎ ÊSTIREKÎ
SPÎ WE CIWAN BOWE.

VÎ MIROVÊ CIHÊL DAREKÊ STÛR YÊ
ÊXISTYE NAV HERDU LÎNGÊT XU U YÊ
PI BÎVRÎ DÎ KELÎŞÎT.

(S) EM PÎYAWÊ GENÇE DAREKÊ ESTOR
XÎSTOWE NAW HERDU LAQEKANÎ
XUY WE BE BÎWÎR EY BÎRÎT.

BUHAR

BUHAR JÎ VAN HEYVANE PÛKTÊT : AVDAR,
GULAN U COTAN.

JÎ BUHARÊDA HEMÛ DAR, GUL U GÛYA
ŞÛNDÛBÛN, BÛKÛVÛN U MEZÛN DÛBÛN ÇONKÛ
AVUBA GERÛM DÛBÛT U GELEK BARAN
DÛBARÛN.

LÎ BUHARÊDA PEZ, ÇÊL U GELEK
ZINDÎWARÊT DÛ DÎ ZÊN.

MÎROV HEJ GERÛYANA, SEYRANA, LARÎYA
U DAWETA DÎKET.

ROJ U ŞEV HEMBERÎ ÊK DÎBÎN.

BEFÎR DÎ BUHJÎT U KANÎ ZOR DÎ BÎN
U AVÊT CO U RÛBARA BOŞ DÎBÎN.

BALÎND PEYDA DÎBÎN U DÎ KEVNE XÛNDÎN
U ÇÛKYA LÎ SER TAYÊT DAR U GULÊT
RENGÎN U BIHÎNXUŞ.

(S) BUHAR

LE BUHARÊDA GIŞT DÏREXT, GUL WE
GÏYA ŞÏNEBÏN WE GEWRE EBÏN LE BER
EWEY KE AWUBA GERÏM EBÏT WE GELEK
BARAN EBARÊN.

DEMÏ BUHAR MEË, MANGA WE GELEK
LE ZÏNDOWARÏTÏR EZÏN.

AREZOY MÏROV GERÏYAN WE SEYRANE
WE YARÏ WE HELPERKÏYE.

ROJ WE SEW BERABERÏ YÏK EBÏN.
LE BER GERMA BEFÏR NAMÏNÏ WE KANÏ
ZOR EBÏN WE AWÏ CO WE ROBARAN
BOŞEBÏN.

BALÏNDE PEYDA EBÏN WE EKEWNE XONDÏN
LE SER DÏREXT WE GULÏ RENGÏN WE
BONXUŞ.

HAVÎN

HAVÎN PIÊKTÊT LÎ VAN HEYVANE:

XÊVE, TÎRMEH U GELAVÊJ.

HAVÎN ZOR GERÎME U ROJÊT WÊ
DIRÊJÎN.

BARA PÎTÎR LÎ XÛNDÎNXANA TÊNE
DAÊXÎSTÎN.

DÎ HAVÎNÊDA MÎROVÎ CILKÊT TENIK
PÊ DÎ VÊN U MÎROV HEJ MELEVANÎYA,
CÊT SAR U VEXÎWARÎNÊT SAR DÎKET
LÎ NAV ÇÎMENA U SER REXÊT
DERYAYÊ U RÛBARA.

KOÇER ÇINE ZOZANÊT ÇÎYAYÊT
BÎLIND, DEMÊT XU PÎ DÎLXUŞÎ LÎ
BER BAYÊ FÊNİK U SER KEVÎYÊT
BEFIRÊ U KANÎYÊT SAR RADIBÊRIN.

(S) HAWÎN

HAWÎN ZOR GERME WE ROJEKANÎ
DÎRÊJIN.

BEŞÎ ZÎYAD LE XONDÎNXANAN
QEPATEBÎN.

LE HAWÎNDA MÎROV PÊWÎSTÎ BE
BERGÎ TENİK HEYE WE MÎROV
AREZOY MELE, CÊGEY SARD WE
XÎWARDÎNEWÛY SARD EKAT LE NAW
ÇÎMEN WE SER ROXÎ DERYA WE
ROBARAN.

REWEND ERON BO KÊWÎSTANÎ
BÎLÎND, BE DÎLXUŞÎ KATEKANÎ
XUYAN RAEBWÊRÎN LE BER BAYÎ
FÊNİK WE LE SER KEWÎ BEFÎR WE
AWÎ SARD.

PAHÎZ

PAHÎZ EV HEYVENE :

KEWÇÊRÎNİK, ÇIRYAÊKÊ U ÇIRYADUYÊ.
DÎ PAHÎZÊDA RENGÊ BELGA TÊTE
GORÎN U DÎ WERYÊN, AVUBA
FÊNİK DIBÛT, MÊWE ZORDÎBÎN,
XÛNDÎNXANE TÊNE VEKÎRÎN.

PÎNÎYÊT EVRÎ LÎ ASMANÎ DERDIKEVIN
U CARCARE BARANÊT NERÏM DÎ
BARÏN LÎ DÛMAYA PAHÎZÊDA.

(S) PAYÎZ

LE PAYÎZDA RENGÎ DÏREXT EYGOËRÊ
WE AWUBA FÊNIKTÏR EBÊ, MÊWE
ZOR EBÊ, QOTABXANE EKRÊNEWE.
PELLE HEWÏR LE ASMAN DEREKEWÏN
WE CARCARE LE DOWAYÎ PAYÎZDA
BARANÎ NERÏM EBARÊN.

ZİSTAN

HEYVÊT ZİSTANÊ EVENE :

BEFİRBARA ÊKÊ, BEFİRBARA DUYÊ
U REŞEME.

ZİSTAN GELEK SARE LÎ BER BEFİR
U BARANA U ROJÊT WÊ KURTÎN.

MİROV CİLKÊT STÛR DÎ KETE BERXU
WEKÎ SAKOY, ÇAKÊTÊ XURÎ, DESTKÊŞ
U POTÎNA.

MİROV HEJ CÊ U VEXIWARNÊT
GERİM DİKET WEKÎ DÊWANXANA
U KOÇKA U SÎNEMA U ÇAYXANÊT
ZİSTANÎ.

KOÇER KÛSTAN U ÇÎYAYÊT BİLİND
PÎ CÊ DÎ HÊLİN U TÊNEV WARÊT
XU LÎ DEŞT U GERMÎYANA U PEZÊT
XU LÎ SER PAWANÊT XU DÎ
LEVERÎNİN.

(S) ZĪSTAN

ZĪSTAN GELÊK SARDE LE BER BEFİR
WE BARAN WE ROJEKANÎ KURTİN.
MĪROV BERGÎ ESTOR LE BEREKA
WEKO PALTO, ÇAKÊTÎ XURÎ, DESTKÊŞ
WE POSTAL.

AREZOY MĪROV CÊGA WE
XĪWARDĪNEWĒY GERME WEKO
DÊWANXANAN WE SĪNEMA WE
ÇAYXANEY ZĪSTANÎ.

REWEND KÊWĪSTANAN WE ŞAXEKANÎ
BİLĪND BE CÊ DEHÊLĪN WE DÊNEWE
HEWARÎ XUYAN LE DEŞT WE

GERMÎYANAN WE MERÎ XUYAN
LE SER PAWANEKANÎ XUYAN
ELEWERÊNIN.

Melayê xetê

Li sed salê hejdêda yê zayînî mîrek li nav kurda rabû li navça Rewandizê yê milletperwer u rastudurist pi navê mîr Mihemed “paşayê kore” u şîya fermanerîya gelek ji herêmê Badînan u soranê biket.

Mîr li demêxuda riştiya xu êxistibû ser hêzkirina van herêma, vêca gelek kel u pir têda avakirin her wekî kela : sartikê, sara, Qelayganê, Qeşqolî, Bogidê, Kanîkurdê, Gomeşpanê, Banemanê, Diwînê, Rewandizê, Akoyanê u Tel hognê u pira wekî : Hafizî, çinêranê, kawlokê, zirara u astenga Bapîrokî.

Mîrî pûte pi hêzkirina hêzêtu xu yêtu çekdarkir u topêtu reşokî destkarkirin u şîya hemû pelemarêtu dewleta osmanîya tiêkdet u gelêtu xuzgarkir ji zordariya soltana.

Osmanî neçarbûn îna dest pi pîlan u findakir u bo vê êkêtu xugehiştande melayê mîrî “melayê xetê” u pi para serfêbir ko fermaneka ulê derbiket ko (her kesê bêto dijî soltanî şerîbiket dê li ulê derçût).

Paşî ko osmanîya melayê xetê serfêbir pi dirava rabûn hêrişeka tond îna ser hêzêtu mîrî u di demîda melay zor pi bêbexitî ew fermana ulê belavkir îna mîr neçarbû xuda destêtu soltanî u soltanî mîr li qinarêda pi sexmeratîya zexelîya melayê xufiroş u nankor dijminê ulêtu u milletêtu

xu ew melayê ko paşî kojîna mîrî pi destê
wî soltanî hatîye qinarêdan li ber wê êkê
ko soltonî mela tawanbarkir pi wê ko “ew
kesê dilsojnebût bo milletê xu helbet cê
bawiryênîye bo milletekêdû jî”. .

(s) Melay xetê

Le sedey hejdemî zayînî mîrêk le naw kurd helkewt le nawçey Rewandiz milletperwer we rasturewan be nawî mîr Mehemed “paşay kore” we tiwanî fermanderî gelêk le nawçekanî Badînan we soran bikat.

Mîr le katixuyda hewlutêkoşanî xuy xistibowe ser behêzkirdinî em nawçane încê gelêk qela we pirdî tîya duristkird her weko qelakanî: sartike, sara, Qelaygan, Qeşqolî, Bogid, Kanîkurde, Gomespan, Baneman, Diwîn, Rewandiz, Akoyan we tel hogne we Pirdekanî: Hafiz, çinêrawe, kawlok, zirara we Astengi Bapîrok.

Mîr têekoşa bo behêzkirdinî hêzî çekdarî xuy we tiwanî gelê le pelemarekanî dewletî osmanî bişkênî we gelî xuy rêzgarkird le zordarî soltanekanyan.

Înca osmanîyan paş şikandinyan naçarbon destyankird be pîlangêran we bo em mebeste xuyan geyande melay mîr “melay xetê” we be pare firîwyanda ke fermanêkî ayînî derbikat ke (her kesêk bêto dijî soltan şerbikat le ayîn weregerê).

Paş ewey osmanyekan melayê xetêyan firîwda be pareupol hestan hêfişêkî tondyan hênaye ser leşkiri mîr we her lew kateda melayê xetê zor be bêbexiti fermanî ayînî nawbirawî derkird înce mîr neçarkira we xuy da bedest soltanewe

we soltanîş mîrî le sêdarêda be hoy xufiroştinî
melay siple dijminî ayîn we gelî xuy, ew melayey
ke be destî soltan le sêdarêdira paş kojtinî
mîr le berewey soltan melay tawanbarkird be
wey ke “ew kesey ke dilsozî bo gelî xuy nebê
helbet bo gelîtirşî nabê”.

